

העולם הזה

ב.ג.י.ו.ס.

השבועון המצויר לאינפורמציה

המערכת והמנהלה: רחוב נליקסון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "אהל") ת.ד. 136, טל. (זמני) 60785 מען למברקים: "עולמפרס" מו"ל: העולם הזה בע"מ

21.12.73

העורך: אורי אכנאי עורך משנה: שלום שגן עורך סגנון: דב איתן צלם ראשי: דוד רובינגר עורכי מדורים: מיכאל אלמו, יחיאל בשן, ניצה נבי, איתמר עילם משתתפים קבועים: יעקב כיתן, רפאל חייט, פיליפ טיארני, יצחק לבני, רפאל סלע, יעקב צילי. סופרי חוץ: דוד בן-דוד, נביראל דנון, שמואל מירון, דפוס ישראל בע"מ, הפצה: פלם בע"מ.

כשהופיע ההליקופטר הצהוב מעל לכפר מוגרבי, תל-אביב, ושאו המונים את עיניהם בקנאה למעלה, מלמלו: הלאו והייתי אני יושב בתוכו. בין המקנאים היו: חברי מע' רמת העולם הזה וקציני משטרה, אשר המי קום הגיעו להם. היחיד אשר לא קנה המי דוד רובינגר, הצלם הראשי שלנו. הסיבה: הוא היה האיש שישב בפנים. אותה שעה מילאתי אני את תפקידו כצלם וצילמתי מה- ככה, למטה.

מתן אפשרות בלתי רגיל לה זו לאיש המערכת להשיח תחת בטיסה כדי לצלם את זריקת הכרוכים (שהיו עצמו זרק אותם) היתה דוגמה ל- שיתוף הפעולה הגובר והר' לק בין עתון זה ובין מחל- קות רבות של הממשלה, ש הבינו ואל נכון את הערך החינוכי העצום הטמון ב- עיתון מצויר לאינפורמציה. שיתוף פעולה אשר עוד לפני ני שנה אי-אפשר היה גם לחלום עליו. הוא בא מצד אותם הפקידים הגבוהים וה- נמוכים, שתפשו כי ההבנה בין מנגנון השלטון והמוני האזרחים תנאי מוקדם לפעולה יעילה של המנגנון. לרוע המזל, לא כל משרדי הממשלה תפשו עדיין את האמת הפשוטה הזאת. לא מעטות המחלקות הסבורות גם היום שהעיתונאי הוא אויב מבטן ומלחמה, שיש למנוע בעדו את הגישה החופשית למקורות האינפורמציה. מעניין שבכמה מחומות מונו קציני עתונות כנראה למטרה אחת ויחידה זו: למנוע בעד העתונאים להתערב יתר על המידה בענייני המחלקה. התוצאה של גישה זו: העלמת פער לוחיה של המחלקה (אף כשהן טובות וחיו- נות) מעיני הקהל, דבר הגורם עולל לא כל

לפני שבועיים פנה העורך (שיצא בינתיים לשירות של חודש בעתונות) במקום זה לקריאה הצעירים, פרסם קריאה של עמית הפתח-תקו- אית שיחפשה שותפים למפ- על מיוחד במינו: הקמת גר- עין והתשובות בדורם הנגב הרחוק מחוץ למסגרת תנו- עמית קיימת. אף כי רבים היו פקפקים ביחס לתוצ- אותה של פנייה מעין זו מעל גבי העתון, היה הה- דות פתחתי למי: מספר צע- ירם וצעירות, בעיקר תל- אביביים, שנטשו אף הם את תנועותיהם אך לא נטשו את שאיפתם לצאת להגשמה קלאסית, וענו לקריאה וביקשו לק- שר אותם עם הקבוצה הפתח-תקואית. אלא שלרוע המזל שכחה עמית למסור את כתוב- תה המדויקת. אם תודיע עמית את הפרטים החסרים (שם משפחה וכחובות) תגש המערכת לשלב השני של פעולה זו: הפגשת כל החברים שפנו עד עכשיו, מתוך נסיון לגבש - זו הפעם הראשונה בארץ - גרעין התישבותי של אידיאולו- גיה ומרות מפלגתית.

איש כפ

מכתבים

הר או נהר? תנובוני של הרוד מעלת ד"ר משה מבטוין על ביקורתכם (העולם הזה 734) מגידה כאלה ערים על צורתה של הביקורת. אכן ממכתב זה נרעד לי לראשונה שבמבטוין הוא הר נדול. אני חיינת עד היום בשליה שאיננו אלא נהר נדול. אנכי, אל תצטלו על הכינוי פרחי סופרים. פרח - דבר נאה הוא. ולצטער יש רק מה שהיה פרח וקמל.

מציפנו של טרקטוריסט זה כמה זמן שאני עוסק במסגרת עבודתי כטרקטוריסט על דחפור בהכנת שטחים למעברות. מפעם לפעם מטילים עלי לעבוד מסעים טובים לצורך זה. לא מכבר עברתי לשיכון סול-לכונה בלוד ושם חזי- רה אותה פרשה ביתר חריפות. אומצתי ואני מדניש אולצתי, כי מצפוני לא הרשה לי לעשות זאת) לעקור קרוב ל-50 דונם עצי זית בני מאות שנים, עצי חיים מנותנים פירות ואשר ידועים כיתיים מוכתרים מבטיים נם דיוויים למדינה (וי- תי לוד נזכרים לשבח אפילו בתלמוד), עצי תמר ועוד עצי - כל בודדים מסוגים שונים. האם אין שטחים מתאימים יותר לכתיב שיכונים מאשר מטי- עים יקרים-אלה?

שלישייה חזוניתה בעולם הזה ספרים מאמר בשם "ביתנים: חבר חדש" ובו מאמר מסוגל של הטיפול במשפחת איש המשפחה הנ"ל שגרה עד נובמבר 1950 בשכ' התקוה מסרה את דירתה בכסף מלא ונכנסה ללוד לצורך רעון, כלתי מתאים למגורים וללא תנאי נוחות מינימליים בחולון. אם כי לא ראנו את משפחת איש במקרה סוציאלי ומר אשכנזי הוא אדם צעיר ובריא. עובד כסבל עם תלתיאפנוע בת"א ויש לו מנרש בחולון. הפעיל הוא עומד לזקים בלוי - סדרה מחלקת הפעולות הילדים בהנה וכן ספקה להם הלשבה מהמחשן - תמורת

תשלום מינימלי. עם הולדת השלישייה במשפחה עשינו כל למען הקל על מצבם. ירדנו כי אי אפשר להביא את התי- נקות לצירוף הרעוע והזרוע למאמציו נשארה השי- לשייה המשנה שבועות בביה"ח על חשבוננו. כיום סוררו שלוש הילדות על ריגון במסדר אם וילד בירושלים ומחלקת הסעד של העיריה משלמת -80 ל"י לחודש בעד החזקתן שם. ניתנה על ריגון למש- פחה הענקת פר עמית של -100 ל"י. אולם הדי- דענו למר אשכנזי כי סכום זה יועמד לרשותו לשם רכישת ציוד הדרוש בשביל השלישייה ולא למס- רות אחרות. היות ומר אשכנזי הנו בעל מנרש ניתנו לו על ריגון ההמלצות הדרושות לשם קבלת רישיון לחמרי בניין. מוכן שאין באפשרותה של העיריה להקצוב חמרים אלה, אולם מצדנו ניתנת וניתנת לו העזרה המלאה בנידון זה. ד. כעת מטפלת מחלקת הסעד בסידור נבי אשכ- נוי בבית הבראה וביום הקרובים היא תצא לשם. כן אנו דוארים לסידור התמקום בן 18 החודש במר- סד חמרים. ה. לא מוכנה לנו הפסקה במאמר הנ"ל כי "גם כרטיס חולה לא היה באפשרותיה הכספיות". כי דוע אין קבלת כרטיס חולה כרוכה בשום הוצאות כספיות. מזהה יותר הוא הערת סופרים: "עירית חולון קבלה את פניה במשלחת שאסרה עליה לחש- תמש במים מחצר השכנים בגלל איתרשולם מסיס". הפסקה המים בחולון אינה בירי העיריה ובשום מקרה אין אצלנו הפסקת מים בגלל איתרשולם מסיס.

ד"ר ח. קוגל, ראש עירית חולון פירמה מבווישת לא נאה ללוחמים ותוכים כמכום לבייש את ה- פירמה. בתעולם הזה (733) פרסמתם תמונה של חיל אנגלי חמוש השומר על אמא"ל ונושא לפי דברכם סומיגאן. הרשו לי, איווא, לתקן אתכם ולומר שתתמקלע זה הוא מטיפוס סלע עם קת ידית של עץ. והיתו לפי סימנים מובהקים: חיבורי הקת לנות, ידית דריכה מצד ימין, במובן בית המח- סות הנראה ברור כתמונה והחסר בתת-מקלע מסוג תומספסון.

סגן גדעון פיגל, צה.ל. הקורא פיגל גילה את בושת הפירמה: הכלי הוא תת-מקלע סטן בריטי, מודל 3. גניבות ימיות הבנו לזאב ש המאשים את הפועל בגניבות מ- ציור אליוצור וזכרון (העולם הזה 733). להפועל ננכבו באותו זמן מצפן ימי קטן. מעיד ישן ועור ועוד.

איריאליזם חדש צדק עורך העולם הזה. אנו מצפים ומתגעגעים לאיריאליזם חדש. לאיריאליזם חדש שיתן טעם לאלה אפיקי חינוך. אין אנו רוצים לחול שותפים לפשי- טת הרגל של המדינה, ולא לסיכוב שני. מרוע לא יעלה העולם הזה את זכעיהה הזאת בצורת ריפור- טיה?

בשם אל שרי מכיון שהתחלתי כבר במצוה הגדולה הזו לנלות לאור את יסודי הכלית צורקים, מקבשם לכל הפי- חות להפסיק מדי שבוע בשבוע מאמר בנוגע לעני- יני. אני מצדי יכול להבטיח לכם בשם אל שרי ששכרם יהיה רב בשמים ויכחוד נם בארץ, ובמי- יחד לכשאצטרך בכוחותי האלהיים והעלאינזשים כאשר ננד שגואי וננולי ילדי, נננננננ מאותו יום תסיון המר ונמנהר העמיר והקורב בנאור על העי- נם. יהודה תנן בן-דוד, ירושלים

חוק מנדטורי אני לומדת בשעיר ערב להכנה לבחינות הבני- דות עד כאן הכל טוב ויפה, אך לפי החוק שיצא עוד בימי מנדט אסור לנשת לבחינות בברות אסר- טורנו לאנשים למשה מניו 19. בימינו, כאשר קמה המדינה, יש צורך לכל נער ונערה להתינים בניו 18. והלימודים נפסקים. המורים שאין להם אפשרות ללמוד כנמנסים ביום חייבים להתינים ללא השכלה. אני כעת בת 18. וכעת חייבת אני להתנים אולם ניוסי נדחה בגלל לימודי, מכיון שהחוק אוסר עלי לנשת לבחינות הבכורות לפני ניל 19. יהיו כל המא- מצים והכספים שהשקעתי מבחובים, משום שאחרי הצבא יישכח כל החומר.

עליזה קליין, רמת-גן בריכה ברעננה היות וברעננה אין סניף פלם, לאן עלי לפנות לשם כריכת החבורות? א. דוידסון, רעננה למר פביאן, רעננה.

בואו עיני

האמת מעד דמ

באחד ממחנות צה"ל הזדב תור ארון לארונות הצהרנים ה- מכילה, כרגיל, בשר. שאל הסמל התור- ני, הממונה על ה- תור, את אחד העתו- דים (שזה כמה שבועות שלא טעם, בשר):

"נדמה לי שזו לך הפעם השנייה היום שאתה עומד בתור לקבלת ארוחת הצהרנים?". "לא אדוני הסמל", ענה העתודאי, "זאת היא הפעם השלישית". הקורא ש. טרויס, ירושלים, הטורים 38, זוכה בפרס של 1 ל"י (בראשונה).

היתרי יציאה

הפתעה גדולה היא לי על כי אין אתם דנים בבטייה חשוכה, כאובך ביותר, בבטייה היתר היצי- אה, כי בזמן שהנכם מקפידים בדרך כלל בעיות חשוכות רבות. יומן שלם כבר כתבתי על מה שקרה לי מיום הושת הבכשה, לפני חצי שנה, ועד לטל- בים האחרונים. אך לא אספספי מלא אצור, ונניש נסם למסדר ממשלתי זה. איש בלא צדק והנינו שולל ממני את זכותי האלמנטרית ביותר, לעזוב את הארץ לבדיקה ולרפוי, ולהשתלמות במקצוע הרידוטטניק, וכן לסייע אצל דודי, אשר אצלו אשתה, גם כרטיס לביקור ממנו כבר מוכבלתי. אחרי מליון כל חובותי האומיים יאחר שושרתי מצה"ל, אחרי ששחיתי במשפטים ובי מעבדות בהנהגה, האם לא עזיבתי לי הרשות לקבל היתר יציאה?

חורבה בתי גמורה

בהעולם הזה (724) אתם כותבים על אותה, "חור" בה בלתי גמורה" הווה אומר בית היתמה. אני מתאר לי כלל שאכן אותו אדם מתאר לו את בית היתמה כחורבה, אינו בא לשלול לגמרי את כוונת המלה, שאכן הוא צודק כוח שכל לקבול על כך כי בנין המשמש מקום לתרבות צריך היה לשאת צורה ופנים אחרות, אבל אינו רשאי לקרוא בשם חורבה.

שולמית טישלר, ת"א המלה אינה שם גנאי. האדריכל המוכשר ב' ודאי התקנא בחבורות אתונות, המושכות גם כיום תיירים ודולארים לרוב, החליט לקצר את הדרך בכמה אלפי שנים.

עצמאות למארוקי ברצוני לחוות את דעתי על מכתבו של יעקב ברבו (העולם הזה 728). האם שכח את הזמן בו חתמו אנו לעצמאות? יחסם העוין של ערביי מארוקי ליהודים, בזמן ההלחמה השחרור בארץ, היה טכני ואינו נוגע בשאיפת החירות הטבעה בכל עם. בתור מוריה הדוגלת בחופש היה עלינו לתמור ולתת קולנו לקול דורשי העצמאות למא- רוקי.

ריסה מצרית העולם הזה (729) מעמיד את המצרים כאנשים מסכנים שחפרו את תעלת סואץ ננד רצונם, מכ- ריחים אותם לקבל דמי קעבר בתעלה, כפו עליהם טאנקים ומטוסים, וכי, ואחם מתמרמרים על שאין אנהנו נחלצים כחלוצי אחד לענה עליהם מפני הכורסים. אף תחשור בי חליטה שאני מאוהבי ה- בריטים, אבל אני נרשנם במטנה שהם הפרו את ההתחייבותם, ואין זה הנוג שנועור כעת לאחיים להסר חוויים. נתן למצרים לאכול לבדם את הריסה שבישליו.

מאיר שליש, תל-אביב שום חוזה אינו יכול לשלול זכות עם על אדמתו.

ה ש ע ר

בחדר האורחים הארון שבחווילה ברצועת החוף, בין הכביש הראשי ושפת-הים הרצלית, היתה התמונה המשפחתית שלמה כבמסגרת. חסון, בעל פנים מסיק עוצמה, שער בביר ומסולסל ומנהגים צברים מובהקים, ישב לו עמוס בן-גוריון בן ה-31, ראש מחלקת מניעת הפשעים במטה המשרטה, על השטיח הפרסי, רגליו שלובות בשיבה ערבית, כשלצדו גליה בת ה-5, בלוגית תכולת עין וחמודת פרצוף צברי. בשלושה שבהיסח הדעת, הורה לה פרק בהלכות רקמה, כשהוא משחיל את החוט מבעד לבד. "גיניגית, אולי תלמדי פעם לרקום לבדך?" אמר עמוס בקול מקניט. היא ניתרה ממקומה, "אמא, הגידו לעמוס?" התרפקה על מרי בן-גוריון שישבה על כורסה ובזרועותיה התוספת המשפחתית האחרונה בצורת אלון בן השבועיים, שגולר באטותא, בן 3,600 קילו. "עמוס, חדל להרגיז את הילדה" אמרה, כשהיא גונחת בחביבה על פני התינוק. "אם תרגיז אותי", אמרה גליה, "אני אספר לטאב שלי". "מי זה? גליה", שאל עמוס. "ראש הממשלה!" ענתה האהובה שבחמשת נכדיו של בי. גי, (שלושת בני גאולה הבכורה: יריב, 11, משה, 4, אורית 1 1/2 ושיני בני עמוס: גליה, 5, אלון, שבועיים) יצאה לגן אל ערוגות תות השדה, לקטוף מלוא החפוננים של חפול לעתים את קנאותה של סבא. מרי בת ה-12, בלוגית מנות, חתלה עינים, גבוהה וגזאת מראה, שקעה בזרונות שהחזירה שש שנים לאחור, אל אולם החולים בבית-החולים למחלות טרופיות שבליברפול, מקום ששימשה אחות מתנדבת, בזמן מלחמת העולם, עזבה את ביחה המרוחק 80 מילים מבישת אנגליה על הא אייל אוף מן, כדי לספג בחיילי צבאית-הברית שחלו במחלות טרופיות. היא זכרה את תחילת נובמבר 1945, כשגנחה על מיטת צעיר כבן 25 שהביאה היחירות, שנשלח לבית-החולים מהולנד כשהוא חולה במחלה טרופית, נגבה את מצחו הקודר במטילי רטובה. כשנה לאחר מכן היתה כבר בדרך לארץ-ישראל להצטרף אל בעלה. "הוא נראה כמו לך קטן", ניתק עמוס את חוס מחשבתה. "משפון", אמרה מרי, "כל הקטנים נראים ככה". גליה חזרה מגינת הירק, כשבידיה תותי בוסר ירוקים. "אתקללי את הקיבה, גליה!" גערה בה אמא. גליה התבוננה בעיני קנאה באחיה החדש: "אין דבר, מותר לי, אני גיבורה".

דו"ח ע"י

מוקפים חומת אבן. בשכונה ירושלמית שקטה, מתרפאים 50 חולי צרעת מוח-לתם, מצפים ליציאתם מן המוסד אל עולם שיקבלם בעין יפה, לא ידחם כיוצאי-דופן.

חולי צרעת

בערות מושגיו של העולם החיצוני על מהותה של המחלה בימינו, לאחר שהנסן, איש המדע הנורבגי הצליח לגלות את חידק המחלה ולבודדו, הנה אחד המכשולים הרציניים ביותר להשתלטות עליה. מובנה התנאי של הצרעת, שבזמנו כלל את כל מחלות העור האיומות ביותר, לרבות מחלות המין, שחפת, טפוס, ושאר מחלות ממארות (משך 6000 שנה נחשבו נגועיה כפושעים שונים מאסר ומוות) מסמלת היום את בורותו של הצבור, שכתוצאה ממנה, נובע היחס אל חולי הלפרה, הצרעת של המאה העשרים, כאל מנוודים מסכני בריאות לאחור שיצא ממנה חולה צרעת. כראייה, מביאה המחסנאית, לבושת החלוק הלבן, את עצמה. אידיאל חייה, זה עשרים שנה, הוא הקרבה עצמית למען אנשים מנוודים, ללא עוול או צידוק. עוד בשנת 1938, כששמשה כעובדת בבית-החולים לחולי לפרה, באחד מפרברי פריז, עשתה נסיון גורלי בבשרה, כשרחצה עצמה באמבטיה, מיד לאחר שיצא ממנה חולה צרעת. ומאז ועד היום, באה במגע ישיר עם חולים מהמצב ההתחלתי של המחלה ועד למתקדם ביותר.

בבדיקות הדם השבועיות, מתגלה המחסנאית כאשה בריאה, שטפחה בפני משובחי הדעה הקדומה את אי-הדיוק, שבדעותיהם על מדת הדבקותה של המחלה. בערותו של הצבור גרמה לחוסר שיתוף פעולה מצד החולים בצרעת עם השלטונות. הם הסתירו את מחלתם מרישום ממשלתי, פן תפגענה בהן הדעות הקדומות. בינתיים הלך מצבם והחמיר. וכשנסן, לבסוף, לעזרת הרופא, אחרו את המועד. כיום מסקנות הרופאים בבתי החולים על שם הנסן, בכל רחבי העולם, הן שאף שיטת הבידוד שנחשבה עד כה להכרחית, היא בלתי יעילה וחסרת טעם והנטייה הכללית היא לבטול אמצעי הבידוד, ליחס ליברלי אל החולים לסילוק ההרגשה שהם סכנה לחברה.

מאת אהרון דולב
ציילם דוד וובינגר

ככר טלביה, נראתה לעינינו שכונת קטמון מוריקה בעציה. מעבר לגבעות העוטרות את הבירה, עמד ארמונו של הנציב-העליון הבריטי לשעבר, מואר בקרני שמש הצהריים. ירדנו במורד אל הבית הישן, המבודד באמצע צדו השמאלי של הכביש. מרחוק נראה כמצודה קטנה, מוקפת חומת אבן סגורה לכל צדדיו. פה ושם בלטו עציניו גבוהים, עוליימים, ששאו מעל החומה והתנועעו למשב הרוח. בלבנו רחשו דעות קדומות, שנכחו עלינו התרגשות גוברת עם כל צעד נוסף אל עבר שער בית-החולים לחולי צרעת.

עליינו צעד זוג צעיר שירד אתנו במורד הכביש. "הביטי!" אמר הצעיר, כשהוא מצביע לעבר הבית, "כאן גרים המצורעים". חלחלה נסתמנה בעיית על פניה של הצעירה, היא משכה את בן-זוגה לצדו השני של הכביש ובזכרונו עלתה המלה "צרעת", שהחזירה אותו שנים לאחר, אל ימי בית-הספר, שער התנ"ך. נצטיירה לעינינו המלה שעוררה חרדה ושאיטנפס למקרא תאורי הדמויות התנכיות הנגועות בה.

כשעמדנו על סף שער בית-החולים, מהססים, נראתה לעינינו דמותו של איוב נגוע-הצרעת, יבש-העור והמצולק, מקונן על גורלו המר ממות וזורה פחד לכל עבריו. אורנו אומץ ונכנסנו לחצר המוסד. מצדו הימני של מסדרון הבית עלה ריח חריף של תבשיל בשר, מטבח המוסד הגדול נתגלה בדרך למשרד בית-החולים. ליד אחד מסירי הענק עמדה טבחית, עטופה חלוק לבן ובחשה בסיר המרק המהביל. טבח שני קלף ירקות טריים לקצרת סלט.

אשה כבת 40 התקרבה אלינו מקצה המסדרון. "אני המחסנאית", אמרה, "הגברת לסקר, מנהלת המוסד בקשה מכם לחכות לה". מרחוק הבחנו בקבוצת אנשים שהרגישו בנוכחותנו ונרתעו לאחור, עד אשר נעלמו לתוך החצר. המחסנאית הסבירה: החולים שמעו שעתונאים וצלמים עומדים לבקר במוסד. הדבר עורר בהם בהלה.

הישראליות סרבו. למשרד נכנסה אשה בלבן, בת 65, בעלת דירת פנים, לווייה לסקר שפתחה פרק בדבר ימי הבריאות הארצי

המחסור ברפואות וציוד שתקי ציבם ניתן על ידי מוסד רפואי בריטי בלונדון. חוסר ההתמסרות ואי-עילות זו של המנגנון המצומצם גרמו לזכאון שהשתלט על כל פנות הבית והפריע להחלמתם של חולי הצרעת.

הם (משרד הבריאות) אמרו לי שיאלצו לסגור את המוסד ולפזר את החולים אם אסרב לעבור אליו. אמרה גברת לסקר. למעשה לא היה כל גורם לסיכונים. כאחות ותיקה ראתה בכך תפקיד אנושי נעלה והיום היא מנהלת בית החולים לצרעת, מפקחת על 50 חולים, כולם יהודים, כולם בני עדות המזרח, שמהווים שליש המספר הארצי של חולי הצרעת. בית החולים מוחזק על ידי משרד הבריאות הישראלי שמספק לו את מקסימום התזונה הדרוש לחולים, מרפאת בית-החולים מצוידת בכל החמרים הרפואיים הדרושים לטיפול במחלה. מנגנון של המוסד מורכב ממנהל משק החולים, מנהל משק הבריאים, מזכיר, משגיח, רב, שלשה טבחים וששה אנשי ניקיון, ששומרים בקפדנות רבה על ההיגיינה ההכרחית.

היום נמצא בית-החולים במצב שהוא מסור גל לקלוט את כל מי שמוכן להכנס אליו לטיפול והחזקה של חנם על ידי המדינה. הטיפול הרפואי בראשותו של ד"ר פליקס זגור, מוגש על ידי מחלקת העור של הדסה. בית-החולים מסונף לבית-הספר לרפואה של האוניברסיטה, משמש מקום התנסות מקצועית לסטודנטים לרפואה.

עיקר דאגתה של לואיזה לסקר מצטמצם לבעית הדעה הקדומה נגד המחלה הפוגעת בעיקר בכוח האדם היהודי המסרב באנוכיות

ישראלית, כשהסכימה לקבל על עצמה את הנהלת המוסד ומי נגננו בן 13 האיש, לאחר ותק של 15 שנות שרות כאחות ראשית בהדסה. עם קום המדינה, כי שקנה משרד הבריאות את בית החולים בן 60 השנה מידי הנזירה הדנית אר גולדנה, שנהלה אותו משך 45 שנה עם 35 חולים ששני שלישי מהם היו נרבים, שלט ה"כאון במוסד. תזונתם של החולים היתה מינימלית, למרות החשיבות הראשונה שבתזונה עשירה לעצירת התפתחותה של המחלה; התנאים הרפואיים עמדו על רמה נמוכה, בעיקר בגלל

בני עדות המזרח, שמהווים שליש המספר הארצי של חולי הצרעת. בית החולים מוחזק על ידי משרד הבריאות הישראלי שמספק לו את מקסימום התזונה הדרוש לחולים, מרפאת בית-החולים מצוידת בכל החמרים הרפואיים הדרושים לטיפול במחלה. מנגנון של המוסד מורכב ממנהל משק החולים, מנהל משק הבריאים, מזכיר, משגיח, רב, שלשה טבחים וששה אנשי ניקיון, ששומרים בקפדנות רבה על ההיגיינה ההכרחית.

היום נמצא בית-החולים במצב שהוא מסור גל לקלוט את כל מי שמוכן להכנס אליו לטיפול והחזקה של חנם על ידי המדינה. הטיפול הרפואי בראשותו של ד"ר פליקס זגור, מוגש על ידי מחלקת העור של הדסה. בית-החולים מסונף לבית-הספר לרפואה של האוניברסיטה, משמש מקום התנסות מקצועית לסטודנטים לרפואה.

עיקר דאגתה של לואיזה לסקר מצטמצם לבעית הדעה הקדומה נגד המחלה הפוגעת בעיקר בכוח האדם היהודי המסרב באנוכיות

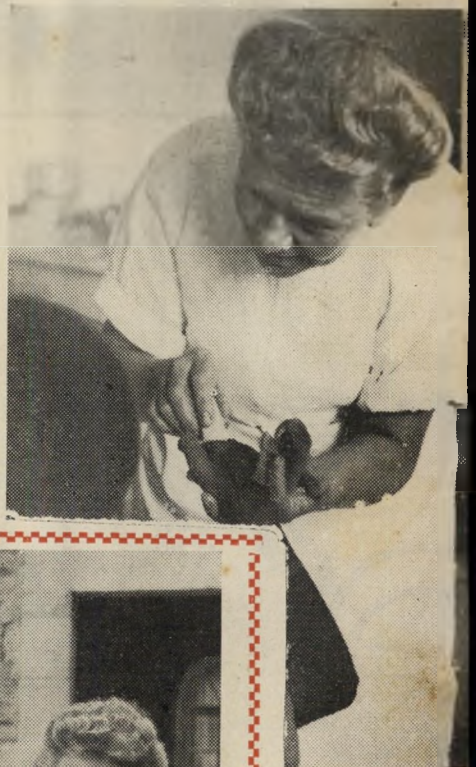

העולם החיצוני. מעבר לגדר משקיפים החולים בפנים זעומות, אל הזרים הנקלעים אל בין כתלי המוסד לעיתים רחוקות המסתלים לחולים את העולם האחר, הזר, הנרתע מפניהם באכזריות שמקורה בדעות קדומות.

הטיפול

הצרעת (מונחה הרפואי — לפרה), היא מחלה סוציאלית והיגיינית, הנבדלת בכך מרוב המחלות התוקפות את קרבנותיהם בדמוקרטיה מוחלטת, ללא הפלייה חברתית או מעמדית. לעומתן, מקורה של הלפרה במשכנות עוני, בארצות הלבנט ובעיקר במזרח הרחוק שתנאיהן הסוציאליים וההיגייניים של אוכלוסיתן ורמת חייהם ירודים מאד.

המספר העולמי המשוער של חולי הצרעת מגיע לחמ"ש מיליונים. אך עשרים אלף מקרים בלבד רשומים ונמצאים תחת פיקוחם של שלטונות הבריאות בארצות

ד"ר הרצוג. שלוש נחיות הרחמניות המ" שרות (משמאל) אינן לא דניות נוצריות ש" באו במיוחד, ע"י מש" הבריאות, מדינה, ל" על בחולי צרעת יהודים. לאחר שאף לא ז"ת מהאחיות הישראליות הסכימה להתנדב ל" על בהם. אך את בית" חולים מנהלת לואיזה לסקר (למטה). שני החור" שלצדה החלימו זה ב"ר, מוכנים ליציאה.

השונות. רוב המקרים מתגלים בארצות שפיגורן הסוציאלי הולך בד בבד עם פיתוח התרבותי, לפיכך נוקטים התושבים והשלטונות כאחד ביחס בלתי אנושי לחולי הצרעת הנחשבים בעיניהם פושעים, מפלצות המ" אימות על חייהם, אוסרים אותם, לנידוי מתוך כך מסתירים רוב החולים, נמנעים מלגלות את מחלתם, הגוברת ומתפתחת, מסכנת את חייהם, מבכירה את מידת ההיגיינה.

בדרום העמק של ארצות הברית, במדינת לואיזיאנה, הוקמה זה מכבר עיר רפואית בשם קרוויל, שאוכלוסייה כולם נגועים במחלת הלפרה, נהנים מחופש מוחלט, מרמת-חיים גבוהה, ש" שועים, תרבות וחינוך. המוקדים הגיאוגרפיים של מחלת הצרעת בישראל, אינם נבדלים, מבחינה סוציאלית והיגיינית, מיתר מוקדי המחלה בעולם. המחקר הרפואי גילה שהעיר העתיקה בירושלים, טבריה וצפת, מהווים את מקורות המחלה האקסיזיים.

מאה וחמשים המקרים הרשומים במשרד הבריאות, שמהם 50 נמצאים בטיפול בבית-החולים על שם הנסן בירושלים, רובם ילידי המקור מות האלה, יתום עולי ארצות המזרח.

המחלה

בשלהי הראשונים מתגלה המחלה בצורת קוים ורודים שמופיעים בחלקי הגוף השונים. מאז שגילה הנסן הנורבגי את חידק המחלה והצליח לבודדו, החלו אנשי מדע בכל רחבי העולם במחקר מקיף לשכלול

התעסוקה
 אחת משימותיו של מוסד
 רפואי לטיפול בחולי צרעת היא
 שמירה על הפרודוקטיביות של
 חוליו, מניעתם מהגררות לדיכאון ורגשי נחיתות באמצעות
 עבודה, לימודים ושעשועים.

בבית החולים על שם הנסן בירושלים מעטים הם
 האנשים מבין החולים שהנם חסרי תעסוקה. מהם עובדים
 בבית המלאכה, כחייטים, תופרות, גהצינים, בוגרי היטנים
 טכנים ומגיש אוכל. משגיחי בקיין ועובדי המכבסה.
 החצר הגדולה של בית החולים מציעה אפשרויות ספורט
 איות רבות לילדי המוסד, אשר מקבלים חינוך עממי
 יססי בבית הספר של המוסד.

חלק מן החולים מבלה את עתותיו הפנויות בקריאה.
 לעומתו מעדיפים רבים מהחולים להתבדר בהצגות ה
 קולנוע. מאחר שאין כל חוק הכובל אותם לבין כתלי
 המוסד הם מתבדרים באולמות בתי הקולנוע בירושלים.

בת הזקונים של המוסד בורעות אמה, ושתייה בנות המוסד, מזה זמן
 רב. האם מפליגה בעיניה למרחקים, אל העולט שיהיה בקרוב מנתח חלקה
 של בתה הקטנה שהחלימה ממחלתה ועומדת, להפריד מאמה, לחזור לחיים,

הראשונה, שלוש אחיות דניות נוצריות, שחיות היום במו
 סד ומתמסרות בהתלהבות לטיפול בחולי צרעת יהודיים.

„עליכם להבין אותנו!“ הדעה הקדומה על
 המחלה פוגעת קשה גם בסדריו המנהליים של המוסד,
 שעה שיש צורך להעביר חולה חוקק לטיפול באחת ממר
 פאות הדסה, מסרבים נהגי מוניות להעבירם לעיר. דב
 רים אלה מהווים את הסבה היחידה כיום לכאונם של
 החולים, שסכוייהם לעצירת התפתחותה של המחלה,
 אשר כמוה כהחלמה ויציאה מבית החולים, גדלים היום
 משנה לשנה. הדעה הקדומה הרווחת
 נגדם גורמת לחולים הפרעות רוחני
 יות ורגש נחיתות העולה על חולי
 שהפת או עגבת, אם כי מידת הדב
 קותם של שתי האחרונות והסכנה
 שהן מהוות לצבור גדולות לאין
 שעור מהלפרה.

שני גברים צעירים אשר
 פרט לעור פניהם שנראה מדולדל,
 מצומק בחריצים דקים ויבש קצת,
 היתה צורתם נורמלית בהחלט, „עלי
 כם להבין אותנו!“ אמרו, „כשיצאנו
 באחד מימי השבוע שעבר, להצגה
 יומית. באחד מבתי הקולנוע בירוש
 לים, השגיח בנו אחד העוברים וש
 בים, קרא לשוטר בצעקות, „הנה
 המצורעים, מה הם מסתובבים בין
 בני אדם?“ השוטר עצר אותנו, שוח
 ררנו רק לאחר התערבותו של ד״ר
 זגהר שהוכיח למשטרה שאין לה כל
 סמכות חוקית או מוסרית להתנקל
 לנו. שאנו חופשיים לעשות בזמנו
 כל העולה על רוחנו, שאין אנו
 מסכנים את בריאות הצבור.“

בזמנו לבקור בחדרי בית החולים,
 עברנו ליד בית הספר של המוסד,
 ששה ילדים ישבו על ספסליהם, כפר
 פים לספריהם, שמעו מפי המורה,
 כמוהו כתלמידיו חולה לפרה, אלא
 שהוא מחלים ונמצא בתקופתו האחר
 רונה בבית החולים, לאחר סבל מור
 שך משך שנים ארוכות.

בחדר העבודה של המוסד, ישבה
 אחת החולות ליד מכונת התפירה,
 תקנה מגבות וחלוקים. היא היתה
 אשה כבת 40 שבה נתגלתה המחלה
 בכל עוצמתה, השחיתה את פניה
 שתפחו ומלאו חריצים, אפה שמע
 בצדדיו אל חור פניה, עצמות ידיה
 ופרקי אצבעותיה שנו צורתם. היא
 משכה בחלוק הקרוע, התבוננה בנו,
 לה לא היה איכפת יותר. „אשה זו
 נמצאת במוסד כעשרים שנה“, הס
 בירה הגברת לסקר. „בתחילה היתה
 מחלתה קלה כשל היתר ואילו היה
 המוסד יעיל כפי שהוא כיום אפשר
 היה לעצור בעד התפשטותה של
 המחלה — היום מצבה קשה ביותר.
 בזמנו ליציאה נתלה אלינו רוב
 החולים, קבוצת ילדים ששיחקו בח
 צר בכדור צף הפסיקה את משחקה
 והצטרפה למלחים. „ספרו להם את
 האמת עלינו,“ לחשה אחת הנשים.
 „עזרו לנו להלחם בדעות הקדומות
 של הציבור היושב בחוץ, חסכירו
 להם שגם אנחנו בני אדם.“

אמצעי רפוי המחלה, אשר לפי שעה הנם חיצוניים בעיקר (כנהוג במקרי
 מחלות עור) בתוספת תזונה עשירה ומיוחדת, תנאים חיים נוחים וזריקות
 חיסון, אשר באמצעותם גדלו סיכוייו של הגנוע בשלביה הראשונים של
 המחלה להחלמה מוחלטת, אם כי לאחר טיפול של שנים אחדות. בשלבים
 מאוחרים יותר של המחלה ניתן רק לעצרה מהתפשטות נוספת, אשר
 כמוה כהחלמה והיא אף מתירה לחולה לעזוב את בית החולים בריא.

העם אותות על הקיר

ביום השנה הרביעי להחלטת א"ם על הקמת המדינה, תאריך שנשכח כמעט עליידי רוב אורחי המדינה, חיך דוד בן-גוריון, אמר כמה מלים עמוקות-תוכן: מדינת ישראל לא נוצרה ע"י ההכרזה, כי אם ע"י מעשים, לא תוסיף להתקיים אם לא תיוצר כל יום מח"ד, ע"י מעשים חדשים.

אולם באותו גליון של עתון הבוקר בו הופיעו מלים גבוהות אלה, הופיעה ידיעה שניה, סנסציונית יותר: מתוך שימוש בכוח פינתה משטרת-ישראל את מיטב הצעירים, חלוצי העם, מאוניותיהם, וצבא-ישראל גייס אותם לשרות. על מזבח הפרסטיגיה העקרה של מנגנון פקידותי הוקרבה רוח ההתנדבות ורצון ההתמסרות, ירושת הנער שיצר את המדינה לפני שלוש שנים.

לא היה זה הדבר היחיד שעלול היה לזרוע רכאון בלבו של האזרח הממוצע ביום השנה להצהרה המפורסמת. ברחבי הארץ התרחשו דברים שהוכיחו, לבעלי זכרון, את מצב הרוח של שנות השלושים המאוחרות. בסעם הראשונה מאז אותו יום 29 בנובמבר התיחס רובו המכריע של הקהל באהדה גלויה ל-אנשים שהפכו את החוק במתכונן; בפעם הראשונה שוב הופיע החוק לעיני האזרח לא ככלי הבא לשמור עליו, אלא כדבר שיש לקום נגדו.

תמונות-ההעמלה שנשנו עם הורדת המלחים מאניותיהם, ותמונות-המאבק שנשנו סעה ש-התנגש קהל גסער של ידיו הימאיים עם שוטרים חמושי קובע-סלדה ומוזונים באלות ובמגנים של המשטרה הבריטית, היו אותות-אזהרה על הקיר. אם אמנם יש לקיים את המדינה במעשים, לא אלה המעשים.

הנשיא בן האסכולה הנשכחת

כשפתחו רבבות אורחים במוצאי שבת את מכשירי הרדיו, כדי להאזין לתכנית הרגילה של מוסיקה לרקודים, נדהמו לשמוע הודעה על מצב בריאותו של הנשיא. היתה זו הודעה מן הסוג אשר רופאים רגילים למסרן לקרובי משפחה, כדי להכין אותם בהדרגה למקרה הגרוע ביותר. מן הניסוח הזהיר היה ברור שקיים חשש לחייו של הנשיא שנה לעצמו בלב האורחים מעמד שאין שווה לו. בשנים האחרונות יצא הנשיא מידיעות ה-עתונות, נמנע (אולי יותר מדי) מלהתערב בחיי יום יום של המדינה, אפילו במקרים כשהיה דרושה התערבותו של אדם ישר בעיני כל, העומד מעל למשחקיות הפוליטית קניית השחלה מכרסמת במעי הגוף המדינתי. קיומו של הנשיא, בשקט, בביתו ברחובות, הפך לדבר מובן מאליו, שלא היה צריך להו-כירו במיוחד.

רק כאשר העלו על דעתם האורחים, בראגה ובאירצון, שהאיש הבא בימים (77) ינטוש את מקומו בראש המדינה, הובר שוב לכל מה עצומה תהיה האבדה. כבן אסכולה פולי-טית כמעט נשכחת, רחוקה מן ההיסטוריה

השובניסטית שהפכה אופנה בצמרת המדינה מאז הקמתה, הוא האיש היחיד שהיה יכול (לו היה די צעיר כדי לקפוץ לתוך המער-בולת הפוליטית) ליום ולהנהיג מדיניות ארוכת-טוחה, היאה למדינאי אמיתי, לקרב את עמי המרחב ולכפות עליהם שלום אמ-י, מתוך ויתורים הדדיים וקורבנות הדדיים, ויתור על פרסטיגיה עקרה ודמגוגיה המונית. גם עצם מוסד הנשיאות, כפי שהוא קיים היום, יעמוד בספק רב אם יסתלק האיש ש-קבע עד כה את דמותו. מצד אחד היו שסברו בקריה שהמועמד לנשיא השני יהיה יוסף שפרינצק, ושאו לא יחול שוני מהותי במימד הנשיא, הר אחרים היו בטוחים שלדוד בן-גוריון תכנית משלו, שבגללם מנע עד כה גיטוח של חוקה כתובה למדינה: התאמת הנשיאות לנוהג האמריקאי, איחוד תפקידים של הנשיא וראש הממשלה בצורה שהאיש הראשון במדינה יהיה גם בעל הסמכות המ-שלטת במבצע. לא רק בעל מעמד יוצאי גרידא. במקרה זה היה ברור מי המועמד לתפקיד הנשיא השני: דוד בן-גוריון, שהיה ב-20 השנים האחרונות לסירוגין שותפו ואויבו של ד"ר חיים וייצמן.

המשק

נקמה שעה שאתה ישן!

כשהחליט בצלאל זינגר להקים מפעל חדיש לניקוי חמי יבש נוכח לדעת שאינו יכול להסתפק בדולארים ובמכוניות חדישות בלבד. המפעל האמריקאי ששימש דוגמה להקמת מפעלו שמר בקפדנות על סודן המסחרי וה-תעשיתי של שיטותיו.

אולם כאשר זינגר שפך את לבו לפני החרשתן הניו-יורקי רביי קרוגנולד, חיך הלה, טפח לו על שכמו: "יהיה איריקי!" הרביי זכר כיצד הכשיר את זינגר לבר-המצוה וקיבל את בצלאל זינגר ללמוד המקצוע וקיבל את הקמת מפעלו בישראל. התוצאה: פתיחת מפעל באיזור התעשייתי של פתח-תקוה שניקה 700 חליפות, 2500 חולצות, 6000 סדינים ומאות וילונות תוך משמרת עבודה של שמונה שעות. אמר זינגר: "מי יכול לחכות כיום ששה שבועות לניקוי חליפה כשאין לו אלא שתי חליפות לכל היותר? לכן בא מפעלי שיטפל בכל הזמנה תוך 24 שעות, ינקה חליפה שעה שבעליה ישכב במיטתו."

עוורים

התנאי הוא שיוכן קבע

"נכון שהעיוורון גורם בהרבה מקרים לתס-ביכים", אמר השבוע אחרי הפגנת העוורים בירושלים לפני בניין הכנסת, ראובן בכר, עור, בן 26, חושב ביהדות-העיוור לעוורים מגיל ארבע, ואחד מאלה שהנהלת המוסד דורשת מהם לעזוב. תוך עשיית מברשות, בזרירות מפליאה, כשאצבעותיו הרגישות מגששות את המברשת ה-12 שגמר אותו בוקר לראות אם היא ישרה, המשיך ראובן: "אבל אין זו סיבה להגדיר את כולנו כבלתי גורמליים, שנוכחותם במוסד עלולה להשפיע לרעה על חינוך הילדים!"

30 העוורים המבוגרים (לפי הגדרת הנהלת

המוסד: מעל גיל 18) שמתנגדים להוצאתם מהמוסד, זוכרים עדיין, שהרב אברהם חיים שאג, או ממנהלי בית החינוך, חבר הכנסת הראשונה שלא נבחר לשניה, אמר לפני שני ימים באסיפה פומבית, כי יוכלו לשבת שם אפילו עד גיל 80.

"גנוח לנו במוסד, שם מותאמים הסידורים לאנשים חסרי כושר הראיה, וזכאים אנו לגור חיות", טוענים העוורים בהסתמך על אהדת הקהל הנתונה להם באופן טבעי במלחמתם נגד הנהלת המוסד, בעלת העניים הפקוחות. "נתנן לנו הבטחה מהכנסת לשכון קבע המותאם לצרכינו, שני חדרים ונוחות, ואז נסכים לבוא למשא ומתן על עזיבת המוסד."

הנהלת המוסד מצפה בינתיים לחקיקת חוק בכנסת, שיאפשר הוצאת אנשים ממוסדות סגורים לאחר גמר תקופת הכשרתם. 50 יל-דים תימניים עוורים מחכים בתור להכנס למו-

כנים (אנשי מערב, דבר ורויטרס) שתפסו את המציאה הגדולה. הודיע ראש הממשלה: כי קורא עתון עברי אני מתבייש בעתונים אלה. הסכימו לדעה זו: כל העתונים שעובדיהם לא היו די זריזים, החמיצו את הסנסציה. האשמת העתונאים (לפי השמועה, אף הע-דותם לדין חברים באגודת העתונאים) היא, כמובן, מגוחת לחלוטין. העתונאי קיים כדי לספר להמונים את אשר הוא רואה וישומע. אין זה מתפקידו להעביר על ידיעות צנוורה לאומית. אם קרה מקרה, אין זה מתפקיד העתונאי להעלים אותו (ולחפות על האשמים בו) אלא לספר את האמת.

שריפות

הקורס הביא תועלת

משה ריהן, מפקד גדוד מכביה-האש המת-נדבים בחיפה, ישב לפנות ערב במשרדו ב-

תושב בית-חינוך לעוורים ראובן בכר

"אין זו סיבה!"

הדריה-כרמל ונטל, בעצבנות-מה, מדי פעם, את שפופרת הטלפון בברוו את מידת הצ-לחת כיבוי השריפה.

כי הפעם יצאו במקום מכביה-אש מנוסים עשרה מחלמים שנקראו מאמצע הרצאה על מכשירים חיימים לטפל, לראשונה בחייהם, בשריפה אמיתית.

ההרצאה נמסרה במסגרת הקורס לכבאות לסקטור החקלאי שנמשך חמשה ימים והקיף 50 איש (כולל: ארבעה שוטרים, שלוש בחורות) ברובם חברי משקים צפוניים אשר למדו מפי אפרים בנקיר, המדריך הראשי של מכביה-האש בהריה-כרמל ועוזרי ראובן ויינ-שטיין וצבי פוגלבוים, כיצד מונעים שריפות ומשתלטים עליהן (בעיקר: בסדות מרעה ובור).

מלבד ההרצאות העיוניות (חשמל ומכשי-רים חיימים) עברו המשתתפים אימונים מע-שיים רבים (כניסה לתוך אש והצלת אנשים, כיבוי פרימיטיבי, פצצות הצתה).

אנשי הקורס שיצאו לכבות שריפת אוטו מחוץ לעיר, בראשותו של אפרים בנקיר, הצליחו בתפקידם, הוכיחו שהקורס לא היה לשוא.

קשר בעזרת משטרה. אחר שנשתיים הקורס, שאורגן בגלל הצורך הדחוף במכ-בים מאומנים להשתלטות על שריפות בש-דות הקוצים הנרחבים (מצב דומה שורר ב-קליפורניה שבארצות-הברית ששם מכבים את השריפות באמצעים משוכללים יותר: מכביה-אש רכובי אווירונים), יתיקיימו שני קורסים נוספים: לאנשי צבא ולאנשי מילו-אים.

נקודה מיוחדת נוספת באותה שריפה: היתה זו הפעם האחרונה שמכביה-אש חרי-פאים יצאו לכבות שריפה כשהם מלווים מ-כונית משטרה בעלת קשר טלפוני עם מרכז המשטרה.

עד כה ליוו השוטרים את הכבאים בגלל חוסר הקשר בין מכונית הכבאים למרכזם. מכונית המשטרה היתה מוסרת את הודעות הכבאים למשטרה וזו היתה מעבירה אותם למרכזית מכביה-האש.

כששהה משה ריהן בשנה שעברה באנגליה הזמין מכונית משוכללת-למכביה-האש שעליה הורכב מכשיר טלפון שהגיע השבוע ל-חיפה, פתר בכך את בעיית הקשר של מכבי-האש היוצאים לתפקיד.

פושעי מלחמה

התשובה: לא כלום

כשעלה ד"ר היאלמר הוראס גרילי שאכט על מטוסו והמשיך בדרכו למולדתו הגרמנית לא תיאר לעצמו, מן הסתם, את גל ההתרגשות שהשאייר מאחוריו.

בעתונים, בכנסת, בבתי-הקפה תמהו האור-חים: איך קרה הדבר? כיצד יתכן שאיש כזה יעבור באין מפריע את גבולות המדינה, תצטוקה בעריכת משפטים בקאפואים קטנים? שאל אחד הליצנים: מה היה קורה לוא היה אדולף היטלר (שמותו לא נקבע עד היום ב-בטחון מוחלט) עובר את שדה התעופה לוד, שותה כוס קפה, מוסר הצהרות על עתיד מדינת ישראל והידידות המסורתית של גר-מניה לשאיפות היהודיות?

התשובה היתה, כפי הנראה: לא כלום. לפי החוק הקיים לא היתה אפשרות לאסור את האיש. אלה שחוקקו את החוקים לעשיית ה-שפטים בשומרים עזובים במחנות הריכוז, שכחו לסתום את הפרצה הזאת.

כרגיל במדינה החל כל אחד לחפש את הא-שם בזולתו. ביחוד עסקו בזאת אלה אשר האחריות למלאכת החקיקה רובצת במישרין על שכמם: חברי הממשלה. הם גם מצאו את האשם האמיתי: אותם שלושה עתונאים מסי-

המרד על הים (III)

פריקת מטען מן האניה. גם תחולת לא היתה רבה : לחברה רק 2 אניות, לעומת 21 האניות של שוהם. אולם מבחינה פסיכולוגית היתה זאת מפלה רבתית למנגנון. בכל זאת לא יכול הדבר לגרום אפתעה למישהו : חברת דיונוגוף התייחסה מן הרגע הראשון באהדה לשבייתה, שהיתה מכונת בעיקרה נגד השלטון המונופוליסטי של חברת שוהם על הים — שלטון שגם חברת דיונוגוף סבלה ממנו לא במעט. ואילו לימאים היתה מאז גישה חיובית ביותר לחברת דיונוגוף, שיחסה לעובדיה היה הפוך מזה של חברת שוהם. אולם במאזן הכללי של המאבק לא היותה חברת דיונוגוף גורם גדול, ופעולתו של אדן גרץ נשארה בגדר הפגנת סולידריות שלא שינתה את יחסי הכוחות.

ככל שקטנו סיכויי הימאים לנצחון וגברה בהם ההכרה בכוחה העצום של הנהגת ההסתדרות שגייסה את כל שלוחותיה בממשלה, בהסתדרות, בצבא ובמשטרה למסע ההשמדה, כן נעלם רצון המתנגדות בקרב הימאים עצמם ופינה את מקומו לקיצוניות חדשה. אחרי ירידתם של ימאי ארצה מאניתם, ללא התנגדות פעילה, כלאו אנשי נגבה את השוטרים שנשלחו אליהם. אותה שעה הפיצו אוהדים בתל-אביב ובחיפה שמועות שמצאי הרחב בקרב ידידי הימאים : שוטר אחד נזרק מעל סיפון האניה הימה, וכיוצא בזה. לעומת שמועות אלה, שנבדלו, נתברר כי היתה התנגדות פעילה לפחות במקום אחד : המוני אוהדים בחיפה התנגשו עם המשטרה, פוזרו אחרי שימוש הנדי בכוח הזרוע.

דוקא בשעה שגברה בחוגי ההסתדרות האמונה בנצחונם המוחלט, החל גואה בציבור גל של אהדה פעלתנית שלא היה לו תקדים מאז הקמת המדינה. הימאים הפכו חביבי הקהל. תרומות בשעור של למעלה מ-1000 ל"י ליום זרמו לקופתם. עמדתו של שר התחבורה, שסרב לקבל לראיון את הימאים השובתים, אך הסכים להבאתם ארצה של עשרות מפירי שביתה זרים, בזוי המקצוע בעולם, שיתפסו את מקומם, עוררה בזו כמעט כללי. גם ראש הממשלה לא עורר אהדה רבה כשכינה את מנהיגי הימאים, חלוצי ההעסקה והספנות, המוכרים היטב מזה שנים כמעט לכל חתיקי ההגנה והפלמ"ח, בשם אויבי המדינה וחב" לנים.

התותח הכבד ביותר

רק מעטים הבינו מדוע אמר ראש הממשלה את אשר אמר. כי בינתיים עברה החזית המכרעת משערי נמל חיפה לנמלים הורים.

עוד ברגע שהימאים התפסרו מן האניות הראשונות תלו תקוות רבות באגודי הימאים ופועלי הנמל בארצות חוץ. ברור היה כי עמדת ההסתדרות תישבר אם יסרבו פועלי איטליה, צרפת ואמריקה לפרוק את האניות המונתגות בידי מפירי-שביתה.

כנגד איום זה היתה לשליטה ההסתדרות רק נשק אחד : נשק העלילה. הם הפעילו את תותחם הכבד ביותר — דויד בן-גוריון עצמו — כדי ליצור את הרושם בעולם, בציריות ישראל ובמשרדי ההסתדרות הציוניות, כי המרד אינו אלא יליד מזימה שטנית של סוכני הקומאינפורם, שרצו לחבל במדינה למחרת הצטרפותה הגלויה לחזית המערב. עסקנים ציוניים רבים, שהיו מתביישים להתערב כדי לשכנע פועלים לשתף פעולה עם מפירי-שביתה, לא נרתעו, כמובן, להגן על מדינת ישראל מפני מזימה שטנית זו.

לחק הקרב

כשהתקרב השבוע השלישי של המאבק לקצו, ונצחונה הסופי של ההסתדרות נראה כמעט כודאי, ישבו הימאים וידידיהם בחיפה, תל-אביב וירושלים וניסו להסיק את המסקנות הראשונות מלחם הקרב.

אין ספק שההגיאה הראשונה נעשתה על ידי הימאים עצמם, כשהתפסרו מעבודתם במקום להכריז מיד על שביתה אמיתית, כפי שעשו כעבור שבועיים. עצדם זה נגזע מבטחון עצמי, שלא העריך כראוי את עוצמתם של שליטי ההסתדרות, את נכונותם להפעיל את כל ריכוזי-כוחותיהם. בהעדר שביתה היה קל לגייס את המתנדבים הראשונים ולהפעיל את האניות הראשונות. מעשים אלה לא היו עוברים בצורה כה חלקה לוא היה צריך להוריד את הימאים מן האניות בכוח עוד בשבוע הראשון.

אולם רצינית יותר היתה האטיות בה התגייסה דעת הקהל, וחוסר יומה צבורית פעילה לתמיכה בימאים. מלבד קריאת-האחים, שהפצתה נמנעה במידה רבה ע"י המשטרה, וכמה אסיפות-עם, לא נשאה האהדה הציבורית פרי במעשים (פרט למגבית). בשל איבתם של רוב העיתונאים (שקל היה להם להשיג חומר מדובר הודע הפועל, אך קשה היה להם לטרוח לחיפה ולקבל את דעת הימאים), לא הבין הקורא את סגנון הימאים, אלא כעבור שבועיים.

העצירים שנזקקו באופן אינסטינקטיבי לעזרת הימאים, בהבינם כי מאבק ראשון זה בין המנגנון ובין מורדי הדור הצעיר הסיל את צלע על דמות המדינה בעתיד, לא ידעו לכוון את מרצם באפיק מלחמתי יעיל. אחד הגורמים הוא, בלי ספק, ההרגל הפושה בנוער לסמוך על המפלגות המאורגנות, במקום על פעולה עצמית. אחת התוצאות היתה שלא נתארגן ועד ציבורי פעיל, שהיה מסוגל להשפיע קבועות על העתונות ולארגן הפגנות אהדה מעשיות. יריקה על הארץ. הסובל האמתי מכל הסכסוך היה, כמובן, משק המדינה. עוד יעברו חדשים רבים עד שיתברר הנוק העצום הנגרם עתה מדי יום ביומו לאניות צי הסוחר, המפלגות בימים כשעל סיפונם, "מתנדבים" החסרים, ברובם המכריע, נסיון ימי ואהבה למכונות. בנגוד לבית-חרושת, בו אפשר לתקן כל הקלקול בקלות, גורם קלקול קטן באניה להשבתה משך ימים ושבועות נזק של מאות אלפי לירות.

אמר אחד הימאים : "מה איכפת לי אם לא אעלה על אניה ? אמא את פרנסתי במקצוע נוח יותר, ובתפקיד מוכבד יותר. אולם מה שכואב לי זה הצי. השקעתי בו את מיטב שנותי". "איוה צי ?" שאל חברו, במרידות. "אין צי ישראלי, כשם שאין צי של פנמה. הרגל על התורן הוא דגל ישראל, אולם הימאים הם איטלקים, קפריסאים וחלאת-אדם אחרת, אשר האמריקאים והגורביים יורקים לפניהם על הארץ".

נתן אלתרמן

כן נשתה לחיי הספינות העומדות בתוקות אל המזח לחיי המכונות, הדוידים, לחיי ארובות העשן. ונשתה ונשתה לחיי חברות ימאים שהעזה לנעוץ את שיניה בבשר מנגנון מנוון.

(חיים חפר).

בני אבשלום!

כשישבו שלושה הצעירים שחיברו את "קריאת האחים לימאים" מסביב לשולחן בקפה מאור, תל-אביב, והכינו את הרשימה הראשונה של החתימות הרצויות, הופיע בראש הרשימה האיש אשר שמו היה לשם נרדף למצפון תנועת הפועלים : נתן אלתרמן, איש הסור השביעי. גם אמצעי השינוע היה ברור להם : האם לא היה נתן אלתרמן הראשון שפיאר את פעולות הימאים בימי ההעסקה ? כיצד יוכל הוא לפנות להם עורף בימי מצוקתם ? אולם נתן אלתרמן, כשפנו אליו באותו ערב בקפה כסית, לא הגיב הגבה רגשית, כרוב חותמי הקריאה. אמר אלתרמן : עלי להשתכנע תחילה שהימאים צודקים. הוא ביקש שהות של שבוע כדי להרהר בדבר. בינתיים הופיעה הקריאה ללא חתימתו.

המאבק על נפשו של אלתרמן הפך, מאז אותו רגע, כמעט לחזית עיקרית במאבק, כמעט לכל הנוגעים בדבר היתה ההרשעה שאם אפשר לשכנע את המשורר ענייה-הליכות, תשוכנע תנועת הפועלים כולה, תתגייס דעת הקהל בקרב ההסתדרות ובתנועה הקיבוצית. אולם המאבק לא היה קל. משך כמה שעות ישבו מנהיגי המרד עם המשורר, הסבירו לו ארוכות את השתלשלות העניינים. לבסוף החליט אלתרמן : לא יתכן שדוד בן-גוריון ומרדכי נמיר, שכיר ההסתדרות, יודעים את האמת. מישהו חייב להסבירה להם. ומכיון שלא נמצא מועמד מתאים, נטל נתן אלתרמן את הימיה לידיו, החליט לפנות בעצמו אל האנשים המכריעים, לנסות להשיג פשרה של כבוד.

כשהופיע, בלויית מיכה פרי, ממארגני עליה ב' וצעירי מפא"י, במשרדו של מרדכי נמיר, לא הכירה המזכירה את שמו, סרבה להפריע למוזכר שהיה עסוק בשיבה. רק כשמיכה פרי פנה אליה במיטב הפיקר דו, ירושה מימי היותו מסקר יציאת אירופה, מסרה על הביקור למרדכי נמיר, שקיבל את השניים כעבור שעה.

לפגישה לא היו תוצאות. נמיר נשאר תקיף, הבהיר שלא יירחץ אלא אחר שישבור לחלוטין את אגוד הימאים. תוצאות דומות היו לפגישה שניה, וגם לפגישה עם דוד בן-גוריון. ראש הממשלה העמיד פני אדם שאינו יכול להתערב בעסקי זולתו, הודיע שכחב ההסתדרות הוא מקבל את מרות ההסתדרות.

ביום הששי שעבר, כשפתחו רבבות קור"איו הקבועים של נתן אלתרמן את דבר כדי ליהנות מן הסור השביעי, נוכחו לדעת כי המשורר זנח את השיר, פנה אליהם ב-138 שורות של פרוזה. בצניעותו הרגילה, אך בתקיפותם שלא נשמעה לשתי פנים, הודיע נתן אלתרמן את מסקנתו : ההסתדרות אינה צודקת, הימאים צודקים.

"בשם הציבור הראה בחדרה בהשרף עוד גשר אחד של הבנה ואהבה בארץ הזאת ; בשם בטחונה וכוחה ושלומה של המדינה שאינה צריכה קרעים נוספים על קרעיה — בשם כל אלה התעורר ותצא נא מפי העם הקריאה אל קברניטיו ליתר מתניות וצלילות דעת". ובסיום הדברים ציטט המשורר את דבריו של דויד אל מפקדיו, טרם צאתם לקרב נגד אבשלום, בנו המורד : "לאמר, לאס לי לנער אבשלום".

מתוך הדברים גם נתברר כי פסוק זה לא בא במקרה, אף כי לא פורש. אבשלום נרצח על ידי יואב, מצביאו של דויד, בניגוד לפקודות האב מתוך מטרה מסוימת : למנוע התקרבות חדשה בין האב והבן, שיואב לא היה מעוניין בה, רמז אלתרמן : ההתקרבות בין האב והרחם (הועד הפועל) והבן המרדני (הימאים) הושמה לאל, בכונה תחילה, ע"י הגורם השלישי, הנסתר מן העין, שלא היה מעוניין בהתקרבות זו : האיש החזק של מועצת פועלי חיפה.

פתיל רועם לפצצה

בה' בשעה שנתן אלתרמן קירב את הגפרור לפתיל הרועם שעתידי היה לפוצץ את פצצתו בדבר, נמשך בשדה הקרב העיקרי, בנמל חיפה, המאבק החם.

אופיו של הסכסוך כהתנגשות בין בני הדור הצעיר לבין המנגנון הוותיק התבלט עוד יותר כשהצטרפה לחזית הימאים דמות מענינת נוספת : הצעיר החיפאי אדן גרץ, בלונדי וערני יביר, יליד הארץ, מחתיקי הימאים.

לאדן ניתן לתת דחיפה חדשה לפרשה בשל שלוש תכונות : כבן השותף העיקרי בחברת דיונוגוף (אמו בעלת בית חרושת לקרמיקה) הוא מנהל את החברה בעדור אביו ; הוא מחזיק תעודת של רכיב-חבל ; הוא נמנה עם סוג האנשים המסוגלים להסתכן ולהקריב למען ענין הנראה לו כצדק.

כרוב הצעירים בארץ נראה גם לאדן גרץ שענין הימאים צודק, וכי המנגנון משתדל לדרוס גילוי של עצמאות ותופש. הוא ביקש דרך לעזור לימאים. תחילה ניסה לתווך בין הצדדים, ניסה להפעיל בעל מפתח ידוע שיחל את הסכסוך על סמך הכרה בנציגות הימאים. כשנשל נסיון זה, כשאר נסיונות התיווך, ביקש להפגין בעצמו הפגנה רומנטית על סיפון אחת האניות, דבר שהתאים לנטייתו (הוא מנגן על פסנתר, כותב שירים בשעות הפנוי). אולם לבקמך ניגש לפעולה מעשית יותר, שגרמה למפנה מסוים באופי הסכסוך כולו : הוא הרחיק את רכיב-חובל של אניתו מאיר דיונוגוף העוגנת בנמל חיפה, נטל לידיו את הפיקוד על האניה, חתם הסכם עם הימאים המורדים התכונן להפלגה. כשעברה האניה נגבה על פניו, מופעלת בידי "מתנדבים" צפר 3 צפריות-כיו בצפור אניות.

הסיכון בצעד זה היה ברור : ההסתדרות יכולה להשבית את פועלי הנמל, למנוע

המחתרת

משורה ואחרון רק האמות

אחר שיוצאי לח"י דאגו להקמת מוזיאום שיכנס מסמכים וממצאים הקשורים במחתרת (בין השאר : שעוני מוקשים תוצרת בית ואקדחים חלודים) חיפשו צורה ניאואת לק"דש את זכרם של חבריהם, אליהו בית-צורי ואליהו חכים. הורג שר המדינה הבריטי בקהיר, הלורד מוין.

בין הוצאת מסמכים וכלי-נשק שהוטמנו באדמת פרברים תל-אביביים (חולון, בתים) שהפכו מקרקע בור שיכונים עירוניים וחיפוש אחר מרתף בן שלושה או ארבעה חדרים

אולם משך 24 שעות לפני תחילת חלטה בובת בד ששקלה כמשקל העומד להתלות, כדי להבטיח שחבל התלייה לא ייקרע ואחר ביצע מנהל בית-הסוהר, הקצין קלאר, שנה שב כאדם שקט על-ידי עציצי לשרון (תמורת שכר רשמי של חמש לירות) את כל אחת משבע התליות בשנים 1946, 1947.

אחר כל תלייה הודקה הודעה על דלת בית-הסוהר שבשרה כי "היום... נתלה... מעיר... בתוספת המזורה 'גתלה ברא', כיוון שלפי החוק אסור היה לתלות אדם חו"ל. דוב גרונר רופא בפסגות מפצעיו מפשי טת משרת רמת-גן טרם הועלה לגדרום (המשך בעמוד 10)

האישית של ראש ממשלת בריטניה, וינסטון צ'רצ'יל, להוציא להורג כל פושע מדיני. ביום השנה השביעי להתנקשות בלורד מוין כובד זכרם בחזר הגרדום העצמאי בו נתלה שמונה אנשי מחתרת משך עשר שנות המנט האחרונות, בו קבע מכון ז'בוטינסקי סבלת שיש המתנה את גבורתם של קדושי המלכות.

הנחלים היו בריאים. חדר הגדרום (5x5), בו נותר כל מנגנון התלייה, הוכרז לנאספים את פרשת ביצוע התליות : בעזרת מנוף-יד נפתחה דלת כפולה שדרכה היתה נופלת גופת הנתלה שהוצאה מבעד לדלת שנייה.

להקמת המוזיאום, נתברר כי זכרם של שני קדושי המלכות ראוי שיועלה במקום אחד בלבד, בחדר הגדרום בעכו.

"אליהו, חזור הביתה!" אליהו חכים, צעיר חיפאי בן עשרים ואליהו בית-צורי, מודד תל-אביבי הרגו ב-6 לנובמבר 1944 את הלורד מוין (ובטעות : את נגה) בצאתו ממ' כוניניה על סמלו את משטר הדיכוי הבריטי. חכים (שהוריו ביקשו להוציאו אן מחמת רת על-ידי מודעות בעיתונות : "אליהו, חזור הביתה, אמך חולה!") ובית-צורי הוצאו ל' הורג כעבור חצי שנה, אחר שנידונו למות על-ידי בית-דין מצרי, לא נחוו, למרות לחץ דעת הקהל המצרית שלא עמדה נגד תביעתו

ברם, הפריזאי הצעיר, שהתבגר כפות למוסרות הפעם בחיפוש אחר צורת-חיים חדשה, כשהדגש מ בהויית-קיום משוחררת לגמרי משלשלת הגורמים והחומרי של פריז שלאחר הכיבוש יצרו במשותף בלתי תלוי. ז'אן פול סרטר הגיש אז את תורת הצלה, חדלו לתעות בחיפושם, החלו לתרגל אותה. **ציירים, תיירים וזונות.** על החוף השמאי לרובע הלטיני, נמצא איזור סן-גרמן-דה-פרה. היחידי שאופנת בחייהקה הפריזאית עדיין לא והרוליטן-גרמן, ששמותיהם נישאים היום בפי כל, במקום זה קבעו לעצמם בסיס קיום האינטלקטואל איזור סן-גרמן-דה-פרה היה, אז, היחידי שאופנתו בתייהקה שני קופים, הפלור והרוליטן-גרמן, שי הפחות אופנתיים בפריז.

כאן החליטו גרוריו האחר-מלחמתיים של סרטר רובע חדש ושונה, להקיפו בחומת אדם שתמנע במרוצת הזמן לחדור ליתר הסביבות, ואף הפכו כגון המונטמרטר והמונטפרנס, שהיו במקורם מקום מאך עד מהרה הסתננו למקום, בזה אחר זה, ומפוקפקות, בעקבותם חדרו הזונות, אחריהן פושעי או אולי לא היה כוחם הרוחני חזק כדי ביצור חוס **כעכים וקסם אקזוטי.** כיום מתחלק סן-גרמה זה מזה בתכלית. השורצים במקום, עושים בו ימלי אספסוף פרוץ. שניים מהם מגלמים את דמותו של ה: עצמו חניך תורת סרטר.

זיכר בפאריז

מאת כתב מיוחד צילמה : דניאל מונייר-מילרד

מתוך החשכה, צורת-חיים. בבוקר נאה אחד של אמצע יוני 1940 חשך עולמם של הפריזאים. הם מצאו עצמם מוקפים צבא-כיבוש נאצי, משוללים אורח חיים מסורתי, כפופים לעול משטרה, חום ואכזרי. המצב הוליד שני גורמים תגובתיים מחוייבי-המציאות, בעלי עוצמת המחתרת. ביוני 1944. בסמוך ליום השנה הרביעי לכיבוש, שוחררה פריז ע"י צבאות-הברית. לכאורה חזרו החיים לקדמותם. הפריזאי הבינוני סבל ארבע שנות מועקה משטרתית. עם השחרור הסכים לשוב אל אורח חייו.

יסוד החופש העמיק שורש בנבכי מהותו של הפריזאי. ברבות-הימים נתגלה בכל שטחי חייו. ברחוב, בבית, בהשקפה המוסרית, באהבה, בחיי התרבות והאמנות. חיי החברה בצרפת נבדלו מיתר המדינות הקפיטליסטיות. שעה שבארצות-הברית נתונים היחסים שבין אדם לחברו במתח מתמיד שמקורו בתשוקה להתבלט, לעמוד בתחרות, לעלות על השכן בברק וסגולות אישיות, שלטת בצרפת הרווחה. השוויון האנושי ברחוב הפריזאי יוצר מגע חם וקליל ביחסו של אדם לרעו.

60 שירים, 4 לשונות. ב-150 שירי-עם מסוגננים משעשע גורדון הרט, כושי-אמריקאי, קהל מעריצים מדי ערב בערב. החל מהשעה 10 עד שלוש

השמן מרוקן בקבוקים. פט אדוארדס, הכושי-האמריקאי מהארלם, כבד-בשר, ממש כשמו הראשון, המהפנט בשירת בלזו.

מפתחות פריזיים. המפיסטו הוא המקורי שבמרתפי לכל אחד משלוש מאות חבריו מפתח פרטי משלו.

חיומו הבטן. מחממי האוירה במרתף סן-גרמן-דה-פרה מחממים את בטנם במשקאות-חריפים, בארוחה דשנה, בבר הסמוך למרתפם, שרט ירצו לצאת במחולות הביבופ הפרועים.

שחילק בין חברי המועדון, שבאים למקום בחצות, פותחים את השער במפתחם הפרטי וגומרים את הלילה בלגימת משקאות ושיחות על ענייני אמנות וגושים וריקודים אינטימיים. מעל למפיסטו, מרחק צעדים מעטים לכיוון מרכז האיוור, מתנוסס השלט לה ריין בלנש (המלכה הלבנה). מבקר תמים שנקלע למקום בשעות הלילה המאוחרות, סובל כרגיל מזעזוע ממושך. בתחילה נראה המקום כבית-מרוח רגיל ביותר; בר, משקאות ועשן סיגריות סמיך ודחוס, אלא שצבעי המקום רועשים קצת יתר על המידה. ממבט ראשון מתמיהה עליונות מספרן של הגברים על הנשים, אלא שעד מהרה מתברר שכולן אינן אלא גברים בתלבושות נשיות, בצבעי צבעים, אודם על שפתיהם, סומק על לחייהם, תסרוכתם מגודלת, עשויה בסילסולים רב-גוונים. גם אלה חלק אורגני של האוויר כולו, חיים כעל אי בודד לפי תורת חיים שהתנוונה בפיהם — אקזיסטנציאליזם.

ט. מצא עצמו חוזר אל יסוד החופש, על איחלות. קבוצת צעירים נאחזה וזים את חובות החיים. הרקע הנפשי רקע לתולדות פילוסופיות על קיום זיסטנציאליזם, גרגריו ראו בה קרש

ל נהר הסינה, כ-300 מטרים מזרחה

בו. בתי-הקפה שני קופים, הפלור או הפחות אופנתיים בפריז.

טים הצעירים של פריז המשוחררת. הקפה הפריזאית עדיין לא פגעה בו. זיהם נישאים היום בפי כל, היו אז

קוץ יתד. שאיפתם היתה הקמתו של יתם של יסודות שליליים שהצליחו התפתחותם של הרובעים השונים, ציירים, סיפרים ואנשי-שם.

רים בעלי השקפות חיים שטחיות ומוסקטואליסטים. הם טעו בחשבונם, לחי חזירה סביב איזורם החדש.

היפיה לשלושה סוגי טיפוסים, שונים ילות, משאירים בסך הכל רושם של הפריזאי המתנחל, השלישי רואה

חצוצרות בקצבים פרימיטיביים. בקלוב וייה קר לומביה, מתמזגים המשקאות בעשן סיגריות, במוזיקה חמה של ג'ז, בתקיעות חצוצרה בקצבים פרימיטיביים, הנוסכים מצבי רוח ארוטיים ואוירה לילית של בלוז (כחולה) על יושביו.

הנם הגזע העליון בעיני נערות פריז, המעידות בעצמו שאין ככושי לענייני אהבים. ההפליה הגועית בארצות-הברית הציפה את פריז בכושים, ביניהם אמני-שיר רציניים, המועסקים במועדוני-לילה, נהנים בפריז מכבוד ומפרנסה.

המרתף וייה קולומביה (הקולומבייני הזקן) מעסיק באופן קבוע את מוסיקאי הג'ז הכוש, סידיני בלט, אמן הג'ז החם שמקורו בדרום האמריקאי העמוק. מניו-אורליאנס שבמדינת לואיזיאנה. הוא מופיע ערב ערב עד שלוש לפנות בוקר עם תזמורתו. אניד מוסייר, כושית, בת הארלם שבניו-יורק, מפזמת בלוז לפני 400 איש, צפופים ומוזעים במרתף צר, שתיקרתו מכוסה תלי בקבוקים המייצגים את כל סוגי היין הצרפתי המגוון. הם לוגמים ממנו, מהם משתכרים, מהם מצליחים בעמל רב לצאת את המרתף בשלוש לפנות בוקר, לטיול לאורך הסינה, טרם יתכנסו למנוחת "הלילה".

הזמר שמביא לאקסטזה. קלוב סן גרמן דה פרה שונה מהווייה קולומביה רק בכך שקירותיו צרים יותר, בגלל פופולריותו מצופף במספר גדול יותר של קבוצים ליליים.

פט אדוארדס אינו פחות שמן משמו (פט — שמן). היקף מותניו עולה על שני מטר וחצי. ראשו צמוד אל כתפיו בנתח שומן מתנועע, אך כשמצטרף פט אל קבוצת כלי הג'ז ופותח בבלוז הכושיים, המבטאים סבל, מועקה, לחץ והווי, הוא מביא את כל יושבי המרתף לידי אקסטזה.

לכל חבר, מפתח. המקורי בכל המרתפים הוא ללא ספק המפיסטו. מרתף בעל צורת בנייה סוריאליסטית מובהקת עם קישוטי רישום בסגנון פיקסו, שהוא עצמו מחסידי של האיוור ומבלה במקום את עיתותיו הפנויות בפריז.

ז'אן קלוד, בחור חמד בן 28, פקיד המחלקה המוסיקאית של שירות השידור הלאומי, החליט שאם יש מקום למרתף נוסף באיוור, חייב זה להיות משהו שונה לחלוטין. הוא העביר לאקום אוסף תקליטי ג'ז, בר למשקאות, הגביל את הכניסה לחוג של 300 ידידים בוהמיים, כולם יושבי קבע בפריז, חסם את הכניסה בפני תיירים, באמצעות 300 מפתחות

הסוג הראשון הוא זה המרבה לשרוף במקום מטעמים גוביסטיים מעיקרם, אופנת המקום, כוח המשיכה שבו תיירים זרים, המהווים רקע שהולך את ריקנותם של לה. הללו הנם צדו הרועש של השטח. טובלים עצמם מירחצה אחת לשבועיים, מגדלים שערם פרע עד לקו מותניים, עוטפים עצמם בקרעי שחורים, לרבות דגגריט זכנסי איכר אמריקאיים, ממלאים כרסם בקרואסונים עכי צרפת מבצק מדובלל וקפה שחור.

הסוג השני — זרים, לרוב עם כיסים נפוחי מטבע שה, נהנים מן הזכות האצילית של הבטלה, שהפכה יגרת חיים, מייחסים קסם אקזוטי לסביבה שוקעת עצלות, אבטלה וניחון.

שלישי — המיעוט, שומר הגחלת. ניצוץ תורת החיים וזרשה מהבהב בו, שוחה נגד זרם השטחיות האופפת ת המקום. למטרה של "הוויית קיום בלתי תלויה", חי גוף ורוח ככל העולה על רוחו.

לענייני אהבים, כושי. חי הלילה של האיוור גם כיום התוססים שבפריז כולה. כתריסר מועדוני לה נפתחו במקום. סיגנון אופייני-הקאב (מרתף) שונה יתר מועדוני הלילה בפריז. הם נפתחו במרתפים, יצרו יטת מינויים חצי-שנתיים, משקאות חריפים ושעשועים. ניגוד לשאר מועדוני הלילה, שעל במתם הזעירה מופיעה רב ערב תצוגת עירומות, מורכבת תוכניהם משירים מיקאיים (בעיקר הבלוז הכושיים), תזמורת ג'ז ורקדני זינג (ביבאפ — הסווינג הפרוע) הבאים, כביכול, לבטא ת קצב התקופה.

רוב בעלי המועדונים הסיקו שהעסקת זמרים כושיים מיקאיים, כמוה כגריפת הון מובטחת, שהרי שחורים

(המשך מעמוד 7)

והחתם על-ידו כי "שחרר" מבית-הסוהר.
המקום הקדוש ביותר. בנוכחותם של מסקדי המחתרת, ד"ר ישראל שייב ("עד אשר ייכבש הר הבית... חדר הגידום בעכו הוא המקום הקדוש ביותר"), מנחם בגין ואחיו של אליהו חכים שאמר קדיש וגולה הלז מעל טבלת השיש המוקדש לזכר הורגי לורד מוין, כשחבריהם שרים את המנון לחיי:

חיילים אלמונים הננו, בלא מדים
מסביבנו אימה וצלמוות,
כולנו גוייסנו לכל החיים
משורה משחרר רק המוות.

משטרה

בעני עצמי הייתי נבל!

כשקיבל פרקליט מחוז חיפה הוראה לפתוח בחקירה נגד אריה שור, סגן מפקח מחוז חיפה, עברה בשורה העליונה של המשטרה הרגשה של זעם. הפרשה הסנסציונית, שער ערה מעין כמוה את היחסים בין המשטרה והציבור, עברה לשלב נוסף.

מעטים מאד הבינו מה גרם לעמדתם של קציני המשטרה, שגילו אהדה מפורשת לטרי פוס גם אחרי שחוייב בדיון ונידון למאסר. אחד מגילויי אהדה זו היה ביקורם של קציני משטרה בבית-הסוהר של בית-שאן, בו כלור אים טריפוס ושורצבורד, אחרי שהועברו (לפי דירשת מפקדי המשטרה) מבית-הסוהר המר כזי בתל-מונר (שם כלואים רבים מן האויר חים שהגיעו לשם בעזרתם).

אדם ביש-מזל. בשיחות פרטיות תיארו קציני המשטרה את הפרשה המפורסמת באור שונה לחלוטין מזה שנתגלה לקהל הרחב. לפי תיאור זה מופיע טריפוס כאדם ביש-מזל, קרוב להשתלשלות מסביבו שהוא לא גרם לה.

מספרים הקצינים: ריטוב היה איש ידוע מאד לשוטרי חיפה. בעשרות פרשות סתור מות, קשורות בעניינים מפוקפקים נתקלו איך שהוא בשמו. הדבר לא הגביר את אהדת השוטרים אליו, אף כי לא יכלו לנגוע בו. בלילה המפורסם, נקראה המשטרה להתיי ערב בתגרת ימים במסיבה שמשתתפיה השתכרו. תוך כדי ביצוע משימה זו התקייף ריטוב, כאליו, את הסמל שורצבורד, צעיר שחרחר ומשופם, וגרם לו חבלה גופנית. שורצבורד אסר את ריטוב, זמם נקמה. ארץ למ כשהגיעו לתחנה התקשר ריטוב טלפונית עם ישורון שיף, מי שהיה אז מפקד המשטרה במחוז חיפה, ומשלא מצא אותו בבית דיבר עם אריה שור, סגנו. בהתאם לנוהג שחרר אריה שור את ריטוב בערבוביה.

שורצבורד לא רצה להסתפק בזה. אז אירר גן, כביכול, את המארב כדי לפצות עצמו על המכות שהוכה. כשנמלט ריטוב חזרה מידי מכיו לתחנת המשטרה נעצר שוב, והפעם נשאר בכלא.

איש משמעת מובהק. לפי תיאור זה לא נכנס טריפוס לענין עד לאותו רגע. בעיני הקצינים המכירים אותו הרי הוא קצין "פרוסי", אדם הנאמן באופן עורר לממונים עליו, ובאותה שעה גם לפיקודיו. איש משמעת מובהק. התערבותו החלה בפרק הבא. כשענין שורצבורד בדו"ח השיגורתי שנערך בתחנת המשטרה, נוכח לדעת לתמהונו כי הרושם השמיט פרט, שנראה לו כפרט החשוב ביותר: העובדה שריטוב היכה אותו עמו שיש לערוך דו"ח חדש. בלא מחשבה יתרה תלו את הדף של הדו"ח הקודם מה-יומן (בצורה שהדבר היה גלוי לכל עין) וערכו דו"ח חדש, בו הופיע פרט זה בהבלטה. כשנערכו החקירות הראשונות בענין זה כמעט אי-אפשר היה להוציא את האמת מכל הנוגעים בדבר. מכיון שכל השוטרים שהשיתפו במארב ובחקיקון הדו"ח נתחייבו בעיני רות פלילות, לא נטו לומר את האמת המלאה, סתרו במקום זה איש את דברי רעהו. הסניגור של טריפוס עוד הוסיף אל הבלבול הכללי כשאורגן "מארב" לעדים החשובים והוצע להם (באזני דיקטטון חבוי) לשנות את עדותם תמורת כסף.

כשהופיעה האמת לעיני הציבור היו כל הקצינים הגבוהים נתונים במבוכה מצפונית קשה. הם היו משוכנעים שאיש מן הקצינים, פרט לסמל שורצבורד, לא סטה מן הקו הישר, לא ביצע במזיד מעשה בלתי מוסרי. אולם קצינים רבים, החל מטריפוס ולמעלה בסולם הפיקוד, השתדלו לחפות על פיקודי-הם, גרמו בכך צרות לעצמם.

"יכולתי לער את עצמי מכל האנשים הי-אלה ולהפנות להם את גבי", אמר קצין משטרה גבוה מאד. "בעיני הציבור הייתי מופיע כאיש ישר והגון אולם בעיני עצמי הייתי נבל!"

הסרט האנושי הקורא לשלום עמים
עם נבחר המשחקים הישראליים

4

בג'יב יוסף ירין

(לני - מ"עכברים ואנשים")

ובהשתתפות

ויוקה לינפורדס

בקולנוע "תמר" תל-אביב

בקרב: "אדיסון" ירושלים

נעלי קל-גוס

לעונת הסתיו

הליכה כעל ענן

2'850

נעל "קל-גוס" חגיגית לגברת המעודנת. עוד זמש מעולה בדוד שעם גמישותה, נוחיותה ויציבותה מבטיחות כתמיד "הליכה כעל ענן".

המגפר

מרכז לפרסום

היתה זאת סחוט או יותר דעתם של כל קציני המשטרה הגבוהים. אולם שאלה היא אם בכל זאת צדקו הקצינים הגבוהים בהעמידם את נאמנותם האישית, תהיה יפה כאשר תהיה במסיבות אלה, מעל לענין הכללי של משטרת ישראל. אצל ספק שהיה זה לטובת המשטרה ולא הענישה בכל חומר הדיון גם אנשים שהדבר אולי לא הגיע להם, היתה מפגינה בצורה זו את רצונה להיות סתורה ללא פשרות. בהימנעה מעשות זאת נתנה מכה חמורה ליחס האימון שנבנו בעמל רב בשנתיים האחרונות בין המשטרה והציבור, גרמה שוב ליחס ציני, בלתי מוצק בהלכות, למשטרת ישראל, שהיא בלי ספק נאמנה ויעילה יותר מרוב רובן של מחלקות הממשלה.

פנעים

אוסרה של אומללה

גבר משכילי, יפה מראה, מנומס וסימפטי, מעוניין להתכתב עם אשה עד גיל 40 למטרות נשואין. במדוע קטנה זו שהוסיפה באחד העתונים התחיל סיפורו של העולה החדש סרגיי, גבר יפהפה בן 36, השולט בשבע שפות ובעל השכלה חצי גבוהה.

לוסי אולגודורף קראה את המדועה ונעתה לכתובת מתוך כוונה לשדך לו את ידידתה הרוקה. אחר מכתב, שניים נתקשרה ידידות למופת בין סרגיי המקסים לבין לוסי אולגודורף שתינתה, באחת משיחותיהם, את צוריה תיה בקשר לשליחת בנה בן ה־15 ללימודים לחוץ לארץ.

סרגיי האדיב והמנומס הציע את שירותו בהשגת היתריצאה בעזרת קשריו המצוינים של מיועדו עמנואל הכט. לכיסוי ההוצאות מסרה לוסי 200 לירות לסרגיי שהראה לה, דרך אגב, את המפעל שהוא עומד להקים בשירי-מונים לתעשיית נרתיקי תכשיטים, בו נגששה גם עם עמנואל הכט.

לוסי הולנדורף חשבה שתקבל היתריצאה לבנה תוך שבועות מספר. בטחונה בסרגיי היה גדול כל כך שהציעה גם לשכנה לאון נוישול, שכישף אפשרות יציאה, את שירותו של ידידה, שמסרה לו את דרכוני בנה ונוישול.

אך לפתע נעשו ביקוריו של סרגיי נדירים יותר, עד שפסקו לגמרי. לוסי אולגודורף חש בה שהוא עסוק, הסתפקה בפתקים כתובים צרפתיים בהם הודיע סרגיי: "הענין יסתדר, היי סבלנית!"

בענין נפש נפלאה. בינתיים נתודע סרגיי להגיה זיידלר, המשתכרת למחיתתה כמני קוריסטית בביתה, שנאהבה בו במהרה. אותה שעה הלך וגבר הספק בלבנה של לוסי אולגודורף, ביחוד לאחר שיר מסתורית החזירה את שני הרוכנים שמסרה לסרגיי לחיבת הוואר שלה. היא פנתה למשטרה.

המשטרה גילתה כי יש לה עניין עם פושע עים ידועים ותוך שעות ספורות הספיקה לעצור אותם על מנת להביאם לדיון.

כאשר צמד הרמאים הושב על ספסל הגנא שמים לפני השופט המחוזי יצחק קיסטר הופיעה הגיה זיידלר בפניה, הפילה את תחרי נותיה, כשהיא בוכה: "אנו אוהבים אחד את השני! כבוד לשופט, תניג שנסה לי סרגיי לחזור למוטב."

הוא היה מחוסר עבודה ולכן עשה מה שעשה. אבל הוא בעל נפש נפלאה ואיננו

מסוגל להרע לאיש. עם צאתו מבית הסוהר נתחנן מיד "סיימה הגיה זיידלר: "כבוד השופט! יעשה נא אשה אומללה אחת מאושרת!"

כאשר התובע, אלכסנדר טל, פרש את גליון ההרשעות הקודמות של הנאשמים התברר כי להכט עבר עשיר עוד מלפני קום המדינה וסרגיי חוייב לרצות תקופת מאסר של שנה על שאסף כספים מאשה על־מנת לצרפה כשותפת למפעל שירי-מונים.

לאחר מהם היה זקן. "מה השכלתך?" שאל שופט המחוז יצחק קיסטר את סרגיי. השיב סרגיי, באנגלית: "למדתי באוניברסיטת ברלין!" אולם כאשר השופט הרגיש כי הוא מכיר, מלימודיו הוא, את כל הפרטים פסורים באוניברסיטת ברלין וביקש את סרגיי כי יקרא בשמות אחדים מהם לא התבלבל הנאשם, אך הצטער כי שמותיהם כבר נמחקו מזכרונותיו. כל שזכר: לאחר מהם היה זקן.

בחקירה שנערכה ע"י המשטרה נעצר צעיר בן 23, צבי דובינסקי, תושב יפו. ראול הידנה זיהה אותו כאחד התוקפים לשם תענוג של תקיפה. בשעות יותר מאוחרות של הלילה נמצאו האופנים באחת הסמטאות האפלות

תובע כדרי אלכסנדר טל ועו"ד דוד גנור השתלמות מקצועית

של יפו, אך מדי המשטרה לא היו עליהם.

מה לעשות בעבריו צעיר?

"הרי זה עוול משוע ופולח לבבות הנגרים לילד, להחזיקו... בין פושעים מועדים ומכור גרים הרבה ממנו. מהו הלוקה, המוסר והחיון שהוא מקבל באוירה זו? הרי במידי ובמחשבה תחילה מחנכים אותו למושע מוגמר כשיצא מבית־מדרש זה, בו בני כבר יושב שנה תמימה... בני זה נשאר לי יחיד אחרי מות בעלי, בני, חותני ואחי, שכולם נפלו בכבוד במלחמת השחרור. על כן לא אנוח ולא אשקוט עד אשר תוצאו לי את בני הרך, לפי החוק, במשפט צדק..."

מלים מעוצעות אלה נכתבו לפרקליט הדינה על ידי יוכבד מזרחי, מכפר סלמה, אמו של העברין המועד אברהם מזרחי, בן 16 1/2, גרמו לויכוח מיוחד במינו בין שרות המבחן ושרות בתי־הסוהר על השאלה: מה לעשות בעבריו צעיר.

הגיה, שדמעות גיל נוצצו בעיניה, סברה אחרת, הסכלה במבט מלא־הערצה אחר סרגיי שהובל לבית־הסוהר.

מדי המשטרה נעלמו

לאחר שסיים את תפקידו היומי במשטרת יפו, עלה השוטר ראול הידנה על אופניו, שם את מדי המשטרה שלו על המושב האחרון, ויצא לביתו, רכוב על אופניו, בבגדיו האזרחיים. ברחוב 6 ביפו, ראה מרחוק רוכב אופנים שנסע מולו, בכיוון האסור. הוא המ

"הורה" ו"יהודה" בשעה 2 באחד הלילות הרגיש בעל איטליו בשכונת התקווה שני אנשים רועלי פנים מסתלים במנוול ב"חנות אתא ממולו. הוא הקים צעקה והשניים נמלטו. כעבור כמה רגעים התעורר יצחק משעליה, בעל חנות ירקות שישן בחנותו, כששני אנשים רועלי פנים מאיצים בו בעזרת אקדח לקום ולתת להם כסף כאשר סייב רב ירה אחד מהם כדור בין רגליו. השניים נמלטו.

בינתיים הופיעו כמה שוטרים לקול צעקת בעל האיטליו, רצו לעבר קול היריה. הם ראו שני אנשים רצים, צעקו להם "עמדו!", נענו ביריות. הם לא תפסו את האנשים, אך אשה אחת סיפקה להם את החוליה המכרעת. היא שמעה שאחד מהשניים צעק לרעהו "יהודה! יהודה!"

כשחזר יהודה כהן לפנות בוקר אל ביתו, מצא שם כמה שוטרים שביקשו להלילות אליהם. בחקירה התמוטט, הלשין על חבריו, גרם למאסרם. כשהגיע לבית־הסוהר התנפלו עליו שאר האסירים, היכוה קשות. נגרם שבר בראשו, הוא טוען שמוחו נפגע.

חינוך לפשעים. כשהופיעו יהודה כהן בן ה־26 ואברהם מזרחי בן ה־16 1/2 בפני השופט קרא התובע, אלכסנדר טל, רשימה ארוכה שהטילה אור על עברו רבי־הפעלים של הצעיר: בסך הכל נידון מאז 1949 ל־44 חודשי מאסר ושלוש שנות פיקוח. הוא הואשם בעבירות שהספיקו כדי לחייבו ב"מאסר עולם (ידידה על שוטרים תוך נסיון שוד). אולם כשעורר הסניגור, עורך־הדין הצעיר דוד גנור, את השאלה היכן מקומו של עבריון מסוג זה, החליט השופט יצחק קיסר טר על מעשה מיוחד: הוא הוסיף כעדים את מנהל שירותי בתי־הסוהר ואת קצין ה"מבחן של משרד הסעד כדי לקבל תמונה על הטיפול בעבריינים צעירים.

אולם הויכוח בין השניים לא נערך. גר, גרא, מנהל בתי־הסוהר, העיד שמעסיקים את האסירים השפוטים בשבעה מקצועות, מאפשרים להם ללמוד מקצוע, ואילו קצין המבחן, שלא הופיע בכלל, כתב במכתב ל"שופט שהנער עזוב מאד, ירד מן הפסים, אולם אין מוסד סגור מתאים להחזקתו. לבסוף הודה הודיה מזורה: שאין שירותו יכול לקבל על עצמו אחריות לנער מסוג זה.

השופט הסיק את המסקנה, דן את הנער לשלוש שנות מאסר בבית־סוהר רגיל (שם יתחנך, מן הסתם, בחברת מומחים גדולים ממנו, ישתלם במקצוע הפשעים כדת וכדיון). הנער, צעיר שחרחר, חיבק את אמו הבוכה, התכונן לדרכו.

הארץ

עתידי מזהיר

גורי סעיד יקבר בתורכיה (הצופה) אהרן גוברי, טעד

שהחיינו וקיימנו!

בזמן הקרוב עומדים לצאת עוד 50 שליחים (דבר)

ימי המשיח

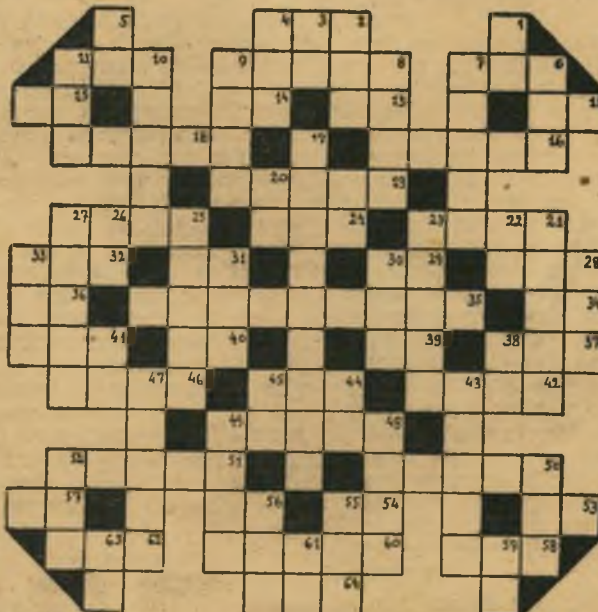
החלבן יוסף שומר נעצר לאחר שמכר לקרניו הקבועים ליטר חלב במחיר של 120 פרוטה, במקום 1000 פרוטות (חירות) יפה שטיינמן, ת"א

תשבץ 94

(ערך על פי מכתובת הכתוב העברי חסלא)
מאוזן: 2 כינוי לכוכב בסי עסנו; 6 בוסתן; 8 בית כיבול; 10 סת; 12 חיה מסורבלת; 13 אחו; 14 מסורס; 15 כלי כיבול לשמן; 16 רמות תניכית; 18 בירת הפיליפינים; 19 צורת ישוב בישראל; 21 עץ מרביר; 24 שאם נש; 25 נותן פירות; 28 הסתכלות; 29 רעל; 31 קיים; 32 מאויש אוים; 34 שאינו עדין; 35 בית ספר חקלאי; 36 הוס; 37 מסילה; 39 משמש למאור; 40 מבטב צרפתי; 41 זוג; 42 חוט דק; 44 אמצעי חליפין; 46 שאינו נראה לעין; 48 תערובת סממנים; 50 מחיצה רקומה; 51 אחת האצבעות; 53 מועד; 54 שייכת למשפחה; 56 בטים; 57 מסמר כמוף; 58 חלש; 60 סיום; 62 סוסר ישראל שכתב מחיי התימנים; 64 שמח נישא. מאוזן: 1 אנדרת מרחים; 2 שאינו יכול להלחיד בנים; 3 מורה; 4 נור עץ מנוסר; 5 תגור; 6 אחת מהצאן; 7 קובץ מנותנים; 8 אותיות היחס; 9 אנית נוסעים ישראלית; 10 יחידה צבאית גדולה; 11 מכסה לשולחן; 17 על פי ספרו הוסרס הסרס "שמשון ודלילה"; 18 ענן; 20 מסח לאוזן; 21 דרנת קצונה; 22 יחידה כוח חשמלי; 23 תוצאה הניונית; 25 תועבה; 26 מקום מקדש יחידה במצרים; 27 ראש עיריה; 28 מחבר "אניקובסור על הלען"; 30 בושם; 43 מולדת; 44 מקום מרעה; 45 כלי כיבול; 47 משכן לבלב; 48 ממנורה לתבן; 49 מסרי הארץ; 50 נוייה; 52 עיר שתושביה חיים לפי האגדה חיי עולם; 53 בכו; 56 ארוסה; 60 כינוי לזוהב; 61 מקום מים; 63 נבל.

פתרון תשבץ 93

מאוזן: 1 מקבט; 4 כמס; 8 חוש; 100 תליה; 12 בר; 13 שממית; 17 ח; 17 ראם; 18 נוש; 20 נטר; 21 כח; 23 דר; 24 קוסמה ויקה; 26 ריל;

27 רי; 29 רקת; 31 נבס; 33 סהר; 35 צה; 36 מסילה; 38 סה; 39 נרסה; 41 מרכה; 43 חוריה; 44 תגור. מאוזן: 1 מורא; 2 קש; 3 בוש; 5 מתת; 6 יל; 7 סיוט; 8 חברה; 9 רמות השבים; 11 נורה; 14 מג; 15 יש; 18 מכורה; 20 נקיים; 22 פסל; 23 דיר; 25 חצונה; 28 עורו; 30 קורה; 31 נס; 32 סל; 34 הסבר; 36 מהר; 37 המן; 40 סה; 42 רי.

תחרות הכותרות

נראה שלא חסרים קוראים המוכנים לעזור לרוש המסכן במציאת כותרות לציוריו, אפילו כשהוא עצמו אינו יודע מה תוכן הקריקטורה שצייר. מספר התשובות היה ניכר למדי, ולא היתה חסרה גם מירה נאה של חוש ההומור. חמש הכותרות שזיכו את בעליהן בפרסים: 1. "כל הכרטיסים נמכרו... לן!" (צאצא אקחיר, שדרות ירושלים 44, יפו) 2. "...ובכלל זה צריכה אני להעביר ת בני בית ספרו של דני!" (מנחם שטיינמן, רח' אחד העם 106, ת"א) 3. "מה השענה" (אלישון, בלי כתובת), אותה בדר זה, זכר לקופסות הכשרות שהכילו שעוני זהב, חורה בכמה עשרות וריאציות גם בתשובותיהם של קוראיה אחרים. 4. "כן, אבל משלוח המטענות עור לא הניע!" (ערינה גונפור, רח' ש"י 11, ת"א). 5. "האם קבלתם כבר את הרשיון לקבלת הבורג הדרוש?" (א. הופר, רח' מלצ'ם 10, ת"א). 6. "רק אתמול השתחרר מן הצבא" (מיכאל לוי, 125681, צ.ה.ל.).

פרסי ספרים לפותר תשבץ 94

צבי אקרלינג, ת"א, יוסף נשיא 2; דוד בלום, ת"א, בלפור 11; נ. יוסלוביץ, ת"א, סימסקר 48.

סייף

השושפט לא הבין עברית

התחרויות הארציות בחרב על גביע אביג' דור מירקין, שהניח את יסוד ספורט המגן בחיפה ובארץ, התגייס לצבא הצרפתי ונפל כקצין במלחמת העולם השנייה, שימשו הוכחה נוספת לכך שענף הסייף טרם כבש עמדה בקרב חובבי הספורט.

30 הגברים בגיל העמידה שבאו בלוויית נשותיהם לחזות בתחרות שנערכה באולם מכבי חיפה לא דמו את המצגים בתשואות בשאר תחרויות ספורט ישראליות. הנוכחים המעטים שישבו בשלוה במקור מותיהם הקרובים למתחרים (שאר המקומות היו ריקים) זיכרו את המצגים בתשואות קלות מדי פעם והרגישו עצמם יותר כבשעת הצגת הבימה מאשר בתחרות ספורטאית. גם מיון קולות השופטים (בכל קרב שופ' טים חמשה שופטים), שנעשה בשפה הצר' פתית כיון שהשושפט הראשי לא הבין עברית, תרם לאוירה המיוחדת.

תרופה לכתף נקועה. 13 המשתתפים שנטלו חלק בתחרויות המוקדמות התחלקו לשני בתים (חמשה סייפים בבית הראשון, ששה — בשני) ונקבע כי לשלב הגמר יעלו ארבעה מכל בית. כבר בתחרויות המוקדמות בלטו סרן מיקי הראל, חיפה, ולוי גדו, תל-אביב, מהבית הראשון ומאיר אלון, תל-אביב, בבית השני.

מלבד אלון בלט בבית השני החייל דן פרידלנד, חיפה בן 18, שניצח בארבעה מבין חמשת הקרבות שהשתתף בהם והפסיד נגד אלון בלבד שהפך לבסוף בעל הגביע.

לדן, אחד הסייפים הטובים בארץ, היו סיכויים טובים לזלא כתפו הנקועה שאילצה אותו לותר על השתתפות בשלב הגמר.

דן, בוגר בית-הספר הריאלי בחיפה, נקע את כתפו בשנה שעברה בעת משחק כדוריד בבית-הספר ובשעת הסייף זזה הכתף ממקור מה פעמים מספר אך דן המציא תרופה מיר-חדת: הוא הניח את היד בין שתי רגליו, לחץ עליה והחזיר את הכתף למקומה.

אולם הכאב היה גדול מדי ודן הסתפק בתפקיד שופט במשחקי הגמר בו השתתפו החיפאים מיקי הראל ואבנ' קרצנבום והתל-אביבים מאיר אלון, לוי גדו ושמואל פאריס.

דקירת ירידות לשופט. בזהירות רבה סייפו הראל ואלון במשחק הגמר כשהתחלה יתרון 2:1 להראל. כשטעה השופט יצחק קליין והכריז על 0:2 זכה בדקירת ירידות בגבו מצדו של אלון ומיהר לתקן את הטעות.

במצב 4:4 היתה כל פגיעה של אחד

רויף אנדרסון, מלמא

אפילו יענקלה

בשני מזכה אותו בגביע וצפוי היה קרב עצבים ארוך אלא שמיד עם הודעת השופט הפתיע אלון את הראל והשושפים קבעו: "טוש, הראל! (פגיעה חוקית, נקודה, להראל) 4:5 לטובת אלון!"

מאיר אלון בן ה-35 זכה בכך בגביע מירקין הנודד, אך נחבק לא לשכוח להביאו עמו לתחרויות השנה הבאה.

כדורגל

שערים לפי סדר נע

טרם הספיקו השבדים מגן-החיות (דויד גרד) לעלות על המטוס שהובילם לתורכיה

ומטוס שני פלט בגשם סוחף את 22 השבדים של מלמא בשדה-התניפה לוד בו לא נמצא בשעה 5.30 בבוקר איש לקבלם מלבד שלושה משכמים* שחיכו משך ארבע שעות למא מלמא.

למרות שאיש לא טרח לברך באמצע הלילה את השבדים שהגיעו משטוקהולם נדחקו למגרש הכדורגל הירקרק ביפו 15' אלף איש. הלחץ על שערי הכניסה היה כל כך גדול שאף שערים רורביים נפרצו. הקהל התל-אביבי שקיבל תגבורת שהובאה בכמה מכוניות השחר מחיפה ומספר מוניות מירור-שלים התרגל לבוא ברגע האחרון, אך הפעם עלה לו איחור קל של שש דקות במחיר יקר למדי.

"רדו להגנה" בטרם צמאו האלפים את מקומותיהם ובעודם מחפשים את יציעיהם (אם היו מקדימים רק בחצי שעה היו יושבים בנחת ובנוחיות" התלונן ראש סדרני הפועל, אברהם (אבי) אפשטיין) הופתעו משלושה שערים שהבקיעו השבדים לשער הפועל.

אף שחקני הפועל לא תפשו את הענין ואשרקה בלוט, הרץ הימני הצעיר והמוכשר של הפועל, צעק לעבר המאמן: "הם עשו אותי למשוגע!" אך אברהם (דוקטור) ארליך, מאמן הפועל ששפשף את עיניו מרוב תמהון לא התמהמה ופסק: "רדו להגנה!"

הכוחלים השבדיים (אנשי מלמא לבשו חולצות כחולות ומכנסים לבנים) ערכו לה-טוטים עם הכדור והרגל עד שהצופים לא הספיקו להבין את המתרחש והכדור כבר הועמד במרכז המגרש כסימן לשער. אפילו יענקלה חוורוב שספג את שלושת השערים הראשונים תוך שש הדקות הראשונות לא הספיק להסביר לעצמו כיצד חזר הכדור לשערו.

11 השחקנים השבדים מסרו את הכדור לפי מדידת סרגל לחבריהם לקבוצה והשוער לא טרח לבעוט בכדור אלא מסרו בידו למגן שהעבירו לרץ שבעט למקשר שמסר לחלוץ. **"הפתעה נעימה"** השחקנים השבדים הם כדורגלנים חובבים המתאמנים בזמנם הפנוי, אחר עבודתם במשרד, בסדנה ובבית-החרושת. אך משחקם נראה לצופים כאילו הם צוות בית-חרושת להפקעת שערים לפי שיטת הסרט הנע בו כל שחקן בורג במכונה שתפקידה להתפרץ לעבר שער הקבוצה היריבה.

"מהלומות הפתע הפכו אותי למטורף והת-ישיתי ללבוש את החולצה האדומה שקיבלתי מארסנל, לונדון" הצטחק מקשר הפועל בחרב ההלבשה אחר ששמע את עצת הצופים לש-בדים שרצו במהירות רבה כל כך לכדור שמוטב להם לעסוק בתאליטיקה קלה.

מז האויר הלא-יציב לא מנע מהשבדים שהרגישו עצמם במצויין על מגרש הפועל לחלק את המנה העיקרית במחצית הראשונה ומאמן הקבוצה, האנגלי ג'ים טורנר הבנוה והמונמס, שלא פסק להלל את היחס הלבבי בו נתקבלה קבוצתו בארץ, אמר: "שמחתי לראות משחק כל כך נקי והוגן ודרך אנב, הדשא שלכם הוא מצויין!"

לאחר הצרור הראשון של שערים התחילו שלושת העתונאים השבדים המלווים את הק-בוצה מתקתקים במכוונות הכתיבה בהתכוננם למבול שערים שלא בא והם הסתפקו בתור-צאה 1:4. בהפתרים: "הכדורגל בארץ הוא הפתעה נעימה בשבילנו!"

חילופי יוצרות

משחקי הדרכי החיפאי בין מכבי והפועל הצטיינו דרך כלל בחריפותם ולעיתים אף בהתנהגותם הבלתי-הוגנת של אחדים משח-קני שתי הקבוצות.

אחד ממשחקי הדרכי הידידותיים הסתיים בעונה שעברה במריבה גדולה ובמכות. בק-טסה בלטו פנחס (פיני) זייד, הרץ הימני הגבוה של הפועל ואושר קפליצקי, שוערו הגייגני של מכבי, שהכו איש את רעהו.

בינתיים נשתנה המצב ועם קבוצת הפועל חיפה שיצאה לקפריסין נסע אושר שהצטרף בסוף העונה שעברה להפועל, על אף היותו ראש מכבי חיפה בעוד שפיני שעבר לקבוצת הכוח חיפה נשאר בארץ.

אך המשחקים בליגה השנייה לא ענינו ביותר את פיני שהתרגל לראות קהל רב חזוה במשחקיו, הוא השתחרר מהכוח, הצטרף למכבי חיפה.

הדרכי החיפאי, במסגרת הליגה הראשונה, יתקיים בתחילת ינואר ואם תפרוץ גם הפעם קטטה ואושר ופיני לא ימטנו את ידיהם בסבל יכה הפעם פיני למען המכבי ואושר למען הפועל.

* חיים לוינסקי, נשיא התאחדות הכדורגל בישראל; זלמן קליוט, ראש מחלקת הכדורגל של הפועל תל-אביב ועורך מדור הספורט של העולם הזה, איתמר עלים.

יוון

המרשל זכה לרוב

מה היה קורה לוא היה יגאל ידין מתפרס מחר בבוקר מתפקידו, מתיצב לפני העם ואור-מר: המפלגות הורסות את המדינה. פולי-טיקאים צרי-ימות משעבדים את ענייני האומה לאינטרסים האנוכיים שלהם. הגיעה השעה שכל הפטריוטים בעלי הרצון הטוב יתלכדו לתנועה גדולה אחת סביב לרמטכ"ל, תנועה שלא תהיה מפלגה ככל המפלגות אלא אר-גון להצלת המדינה?

בארץ היה מעשה כזה מעורר, מן הסתם, מבוכה רבה. אולם ביוון, בו קרה דבר זה בדיוק, נראה כדבר המתקבל על הדעת.

פילדמרשא אלכסנדר פפגוס

לא רק תריס

הכל-אוסטרלי. הנואם: ריצ'ארד קייסי, שר-החוץ האוסטרלי. הנואם: יחסי אוסטרליה-יפאן לאור חזירת סחורות יפאניות לשווקים האוסטרליים.

הצירים ישבו מתוחים ושמעו בקשב רב את דברי ההסבר של שר-החוץ על נושא שהוא בעל חשיבות יתירה לאוסטרליה כש-על אונייה אוניות-שמע מיוחדות המחברות למרכז הקלטה כשלפניהם, דבוקים לשולחן, מיקרופונים המחברים אף הם לאותו מרכז. לפתע, ממשיך סופר העולם הזה באוסטר-רליה, דוד ב'רדו, את תיאורו, שמעו 244 ציירי הבית שנכחו, תוך כדי נאומו החשוב של ריצ'רד קייסי, את דרישה הבא:

"המכשיר המחובר הזה הלך לעזאזל. מדוע אני דואגים למכשירים מתוקנים יור-תר?"

"שתוק! חמור! בין כך ובין כך לא תח-כים מדברי ההבל של קייסי-קשישא!" "חמור ברא אותך. הפסק עם האוניות שלי! אם חשקה נפשך במשחק, הנני לקנות לך צעצועים יפאניים" (צחקו).

"ורמונה, האוניות התחרבנו שוב פעם!" "שמענא, היום, הואל בטובך לא לבלב-ל את..."

רעם צחוק וקריאות הידו מלאו את אולם הישיבות, צירים מכובדים התגלגלו מכסאור-תיהם מרוב צחוק והספיקו, יור-הפרלמנט, צחק אף הוא.

קייסי, הנואם המכובד, החזיר והסמיק חלי-פות. הצחק, הבלתי-מרוסן נמשך דקות מס-פר עד שהצליח הספיקר להשתק את הצירים, היסטי בתנועות מתונות-את פאתו הנכרית, היסר רבב מגלימתו וצויה, בטון רציני שלא השתמע לשני פנים, על שני הצירים לעזוב את האולם. היום, ציר ליברלי מניו-סאות-הילס ודרומונה, ציר שמרני, מניו-סאות-הילס אף הוא יצאו את האולם.

אמר הספיקר קמרון (ליבור) לנציגי הע-תונות, בין שאר דברי ההסבר על המאורע שזועזע את הציבוריות האוסטרלית והפר את המסורת של הפרלמנט בן 50 השנה: "הרי זה מצער ביותר לעמוד על טיבם של צירים נבחרים רק בגלל אוניות שיצאו מכלל שימוש ומקורפון שלא נגסר במקרה. בטוחני שבל-שון זו אין הם מדברים אל בוחריהם." היום נעלב, הכחיש באותו מעמד את דברי הספיקר בחום: "גם לבוחרי מרבר אני בל-שון זאת ואיש לא זרקני עוד מבמת הנוא-מים."

המפלגה נגד המפלגות. פילדמר-שאל אלכסנדר פפגוס בן ה-68 נהנה במור-לדתו מפרסטייה בלתי רגילה. הוא ידוע כא-דם ישר, שלחם הרבה כדי לשחרר את הצ-בא מהשפעות מפלגתיות. בשש מלחמות פיר-קד על חיילים יוונים: שתי מלחמות הבלי-קן, מלחמת העולם הראשונה, המלחמה נגד-תורכיה של כמאל אתאטורק, מלחמת העולם-השנייה ומלחמת האזרחים נגד הקומוניסטים. מערכתו נגד האיסלקים של מוסוליני נכנסה להיסטוריה כאחד המבצעים הקלאסיים, אולם המארשל עצמו מתפאר בעיקר במלחמתו הק-שה באנשי הגרילה הקומוניסטיים, שנסתיימה בנצחונם.

אולם אחר הנצחון היה ספקימה מי השליט במדינה: המרשאל או המלך. ספק זה גרם-איהבנות תכופות, שהרגיו את המרשאל. כשנמאס לו הדבר הגיש את התפטרותו. המ-לך, שלא רצה להסתכן במרשאל שני, נטל-לידיו את הפיקוד על הצבא. שני גנרלים-צעירים יותר, שעוד לפני שנה היו מפקדי-גייסות, נתמנו כרמטכ"ל הבסתחון הלאומי וכרמטכ"ל הצבא. בזאת יכולה היתה הפרשה להסתיים.

אולם היא לא נסתיימה. משך כמה שבועות שרר שקט מסביב למרשאל. ואז נפלה הפצ-צה: המרשאל הקים תנועה עצמית חדשה. "לא מפלגה חדשה, כי אם כוח בלתי חלוי במפלגות הקיימות, שלא יהיה רק תריס נגד-הקומוניזם, אלא גם יהיה חופשי מן התמרור-נים הגוזלים חלק כה רב מזמנם וממרחם של הפוליטיקאים המקצועיים."

ההד היה עצום. לא הועילה הבעת הצער של המלך. ההמונים זרמו אל המצביא שהקים את המפלגה למלחמה במפלגות. עם פרוס-הבחירות הודיע הודעה בלתי רגילה: הוא לא יכנס לשום קואליציה. אם העם יתן לו רוב מוחלט, יקים ממשלה. אם לא — יישאר באופוזיציה. הפוליטיקאים חיכו. רבים הב-טיחו הבטחות כאלה, מעטים עמדו בהם כש-המשרות הממשלתיות רמו להם מקרוב. הבחירות גרמו להפתעה. ההמונים מאסו במפלגות, שזינו רגילות להתחבר ולהפרד כזוגות הוליבודיים, הצביעו בעד המרשאל, שזכה לגדול. גדול — אך לא מכריע. הוא זכה ב-112 צירים בפרלמנט. מתנגדיו העיקריים — הפרוגרסיבים והליברלים — זכו יחד ב-131.

והנה, להפתעת הכל, קיים המרשאל את הבטחתו. הוא לא נכנס לממשלה. "הוא יתנון

סרטים

"ארבעה בג'יפ"

בהאדס השלישי, שם המחבר גראהם גרין בפיו של גבור הארי לייס (אורסון וולס) עקיצה חריפה על התרבות השווייצית הרכה רוכית, "מה נתנו השווייצים לעולם במאות השנה של שלום? את שעון הקוקיה!" ארבעה בג'יפ נועד להיות כאילו תשובה ללגלוג; גם השווייצים יודעים לעשות סרט גברי, אמנם, הוא דומה ביותר מנקודה אחת להאדס השלישי, מכיל תמונה של רדיפה לילית ברחובות וינאים והים לחלוטין עם אלה שבסרטו של קארול ריד, והפתחה העובדתית, בליות הסברו של קריין כאילו מועתקת ישיר מן הסרט האנגלי, אבל בלי האירורניה המצינית.

מן ההשוואה סובל הסרט השווייצאי אין ספק שהוא אנשני; מלבד שעון הקוקיה נתנו השווייצים לעולם גם את הצלב האדום הבינלאומי וסרטיהם, וארבעה בג'יפ, בתוכם, משקפים את גישתם ההומאניטרית. אולם חסרה להם האנושות העמוקה יותר, האכזרית יותר, האמתית יותר שעשתה את האדם הלישי להרבה יותר מסרט הרפתקות שיגרתי. אצל הבמאי לאופולד לינדברג הדמויות נח' מדות, אמנם, אבל לא שלמות, משום שרק צד אחד שלהן מופנה אל המצלמה, הצד הורוד.

אין זה הוגן, אולי, לערוך השוואות, בייחוד עם אחד הסרטים המשובחים של התקופה, אבל יחד עם זה קשה להשתחרר מן הרושם שהסרט האחד נעשה בהשפעתו הישירה של קורמו. אפילו העלילה דומה בזה שבמרכזה עומת צעירה אוסטרית, פרנציסקה אידנגר (ויקיה לינדפורס) שהבולשת הרוסית מתחקה על עקבותיה משום שבעלה נמלט מן השבי שלהם.

בעניין מסתבכים גם ארבעת אנשי אחד הגיפאים של הממשל הצבאי הבינלאומי במר כזה של וינה: האמריקאי ויליאם לונג (ראלף מייקר), הרוסי ואסילי וורושנקו (יוסף ידון) האנגלי הארי סטיוארט (מייקל מדוין) הצרפתי מרסל פסטיור (דינאן).

כאשר מצטרף וורושנקו אל הפטרול הוא אינו זר לאמריקאי לונג. השניים נפגשו לראשונה לפני חמש שנים בשעה שהצבאות של רוסיה וארצות-הברית באו במגע ראשון על האלבה. השניים, שלא ידעו לדבר איש בלשון רעהו, התנשקו, רקדו, התבשמו יחד. אולם בפגישתם השנייה, כעבור שלוש שנים, בעת המצור על ברלין, לא השיב וורושנקו כלל על ברכתו של האמריקאי. בפגישתם השלישית, בווינה, עדיין היו פניו של הרוסי קפריזי, לא הראה סמני היכרות למראה ילדו לשעבר.

דני קיי בריבירה

עם מ...

עד מהרה פורץ ביניהם סכסוך רציני בשל פרנציסקה שהאמריקאי, בלתיטותו לעזור לה, מביאה אל האזור הצרפתי, אל ביתו של המ. צ. הצרפתי ואשתו (פולט דיבו). כאן מתחילה מנסה ורדיפה מכתובת אל כתובת, כשבעלה של פרנציסקה (האנס פוץ) מגיע סוף סוף אל ורועות אשתו. הריב בין האמריקאי לרוסי מגיע לשיאו: הם שולפים את אקדחי

הם. רק המקרה העיוור מאחה את הקרע, הנוג האוסטרי ניצל, הארבעה חוזרים אל הגיפ. הסרט, הנייטראלי למראית עין, אבל למי עשה, פרו-מערבי, אנטי-סובייטי, רוצה להר- אות שמתחת לכל זהו פועם לב טוב, אלא בגלל פקודה מגובה, עושה לעתים קרובות את ההיפך ממה שלבו מצווה עליו. כיון שהאחד מן הארבעה המתחים אל הפקודות שהוא מקבל מגובה ברצינות מוחלטת הוא הרוסי, ברור לאן נוטה הסרט, והיחס העיון אליו מצד הסובייטים הוא, איפוא, מנקודת מבטם, מוצדק.

הקטעים הטובים ביותר (שצולמו ללא ביום): חזירתם של השבויים האוסטרים מן השבי הביתה, קוצצו, כפי הנראה משום שאין זה הוגן לעורר רחמים על אנשים שהיו בצבא הצי (אוסטריה וישראל מקיימות יחד סים דיפלומטיים).

המשחק משיבץ רצון, אולם הנשים (לינד' פורס ודיבו) טובות מן הגברים ומשחקן הוא בהרבה יותר מקצועי ומלוטש. הבמאי לינד' ברג האריך מדי בתמונות אחדות והסרט, אם כי אינו משעמם כל עיקר, אינו ממתח במדה מספקת.

"היה טוב"

הקומדיה האמריקאית המלוטשת, המצוה צחת, הלגלגנית, נולדה בשנות השלושים ונפטרה בראשית שנות הארבעים. אולם כשם שגוף עלול להצמיח, זמן מה לאחר המוות, שערות וצפרניים, מופיעים מפעם לפעם על הבד סרטי-סרה, קומדיות כביכול, שיש בהם רעיון טוב או שניים שגם הם אינם מבוצעים בהצלחה. יהיה טוב סרטם של הבמאי ה. ק. פוטר והשחקנים ג'ון פונטיין וג'יימס סטיוארט הוא דוגמה מאלפת.

מסתבר שדיאנה (פונטיין) היא היתומה העשירה ביותר בעולם (80 מיליון דולר). פרט לזה היא אינה יכולה להחליט עם מי, בעצם, ברצונה להתחתן. מסתבר שחייה המיניים היו עד תחילתו של הסרט מיומצימים מאד. אף על פי שהיתה מאורשת (רשמית) שש פעמים. מתודה דיאנה: "נשקו אותי פעם, פעמיים בימי חיי, אבל לא הרגשתי דבר". היא בת 28 בסרט...

לבסוף, בהשפעת דודה (רולאנד יאנג), אומרת דיאנה "הן" לבחור שאינה מאוהבת בו. כאשר מגיע הוגו לבית המלון והבועי תובע את זכות ההנאה המגיעה לו, מסרבת דיאנה ללכת למיטה, נמלטת אל חדר סמוך, בו היא פוגשת את הטייס ג'יימס סטיוארט. הטייס הוא אדם הגון בהחלט וברגע זה אף עיף עד מות; דיאנה מבלה, על-כן, את הליך לה לבדה במיטה בעוד שמאוחה ישן על הספה.

למחרת בבוקר, כדי לנמנע את מנהל המלון סיכוכים וכדי לסכך את הסרט, נוטלים הטייס סטיוארט ושותפו (אדי אלברט) את דיאנה במטוס-המשא שלהם לקליפורניה. מלבדם משתתפים באותה טיסה, המסתיימת בנחיתה אונס; פושע הנושא עמו בתיק סכום כסף גדול, זוג צעיר שזה עתה נישא, קוף מעשן סיגרים, גופת מת בארון.

כאשר ממריא המטוס מן השדה עליו נחת, נשאת דיאנה לעשות חשבון נפש עם עצמה, להפטר מן הבעל הבלתי רצוי, למצוא דרך לשכנע את סטיוארט שיטול את כספה מבלי שיאבד תוך כדי כך את כבודו הגברי. הוא משתכנע.

העלילה לקוחה מתוך השבועון המצויר סאטירי איבנינג פוסט, המפרסם מדי שבוע ספורים כתובים לפי חוקה מסורית קפדנית ביותר, קפדנית מכדי שאפשר יהיה לארוג במסגרתה קומדיה שהיא מינית במהותה. הדמויות הן הירויות, הבדיחות טהורות מדי, חוזרות על עצמן. ג'ון פונטיין אינה מתאימה לתפקיד ורק ג'יימס מצליח, אבל לאחר מאמץ צים רבים וכמעט נאשמים, להפיק חיוך או שנים משך סרט משעמם.

"דני קיי בריבירה"

כאשר סכרה חברת פוקס, בשנה שעברה, את דני קיי להופיע בסרט אחד ויחיד שיופץ באולפניה, אפשר היה לחשוב שיכינו לכבוד בקורו של הבדחן הבלונדי משהו חדש, מב- ריק, גדול. תחת זאת שלה המפיק סול סיגל ממעמקי הארכיון ספור ישן שנקרא ההתחל האדום עת שהוצג לאשונה כמחזה, על הב- מה, ועובד מאז פעמים לסרט: "הראשון, בהשתתפות מוריס שבאליה היה פולי ברגר, השני, עם דון אמיק: "ליה בריו. סיגל שפ- שף את העלילה קמעה והעמיד אותה שוב בפני המצלמה, התוצאה היא, איפוא, צל של סרט; עלילה מיושנת, בלויה, וכאילו כדי שלא לבייש אותה, גם מספריו של דני קיי חלשים כאן.

קיי משחק כאן שני תפקידים: שחקן מו-

עדן-לילה וטייס רודף-נשים הדומים זה לזה כשתי טפות מים. שוכר השני את הראשון להופיע במקומו בנשפיה, לחתום עבורו עסק חשוב, לחזר אחרי אשתו של הטייס (ג'ין טריני). למחרת בבוקר אין ג'ין יודעת אל נכון עם מי מן השניים ישנה בליל אמש. סרטי של דני קיי הולכים ורעים. כאשר הופיע על הבד בשיר נולד נדמה כאילו היו זה כשלון מקרי ובודד לאחר הצלחתו הקול- נועית הגדולה. המפסק הכללי, למרות בדי- חה מוצלחת או שתיים, לא שימש לקיי מסגרת יאה לכשרונו, אבל לפחות היו בסרט כמה שירים מצוינים. עתה בא דני קיי בריבירה כסטיירת לחי מצלצלת על לחיו של הקהל ה- פרו-קייא. שיריו, הכתובים, כרגיל, בידי אשתו סילביה פיין, חסרים את העליות וה-

דני קיי בריבירה

...ישנה בליל אמש?

ארצות. הנואם אמר שהשרות שהקהל מקבל עבור כספו הוא, בישראל, אחד הגרועים ביו- חר בעולם.

היה זה הנואם שלאחריו, ראש העיר תל- אביב ישראל רוקח, שהזכיר לבעלי בתי- הקולנוע שאולמותיהם מזוהמים עד כדי כך שמחלקת הבריאות הממשלתית סרבה להרשות לחדש רשינות של אחדים מהם.

העובדה היא שבעלי בתי-הקולנוע בארץ לא שינו את הלך מחשבותיהם מאז נבנו אולמו- תיהם לאוכלוסיה קטנה בהרבה מאשר ב- 1951. עדיין מציגים רק שתי הצגות בערב, עדיין מושבים מסומנים, עדיין הכניסות וה- יציאות צרות, מתאימות לקהל של מאות, לכל היום. אולם גם בתנאים השוררים כיום אפי- שר היה לתקן את המצב, אלמלא היו בעלי בתי-הקולנוע מרגישים עצמם כל כך על- הסוס. רצוי היה להחליף את התכנית באמצע השבוע ולא דוק במוצאי שבת; להציג ללא הפסק מן הבוקר ועד אחרי חצות; לבטל את סימון הכרטיסים; לקבוע את גובה המחיר רים לפי שעות היום; כרטיסים זולים יותר בבוקר, אחר הצהריים, אחרי חצות, יקרים יותר בשעות הערב; לבטל את מכירת הכרטי- סים מראש, למכור כרטיסים רק בכניסה לאו- למ, כרטיס לנפש, לשימוש מיידי. צעד חשוב אחר היה היתר הצגות בשבתות וחגים.

בבתי-הקולנוע באנגליה הונהג שתמונות של מנהל או בעל בית-הקולנוע תלויה בכני- סה, כדי שכל לקוח יוכל להכירו במבט, לפ- נות אליו במקרה של תלונה. בישראל מתבטאת התענינותו של המנהל ובעל הקולנוע במצב הקופה. לאחר שנה של צבירת הון מאחורי דלפק השיש הוא נפגש עם חבריו למקצוע בכינוס מפואר ורב רושם, עומד, בלבוש מהודר ופנים מדושנות, כובעו בידו, מעמיד פנים של מסכן עני ומרוד הראוי לרחמים גדולים.

בקצה

"הישושנה השחורה". ספור של הבל אודות אציל אנגלו-סכסי, מציבא מונגולי ונערה יפה. הכל מתרחש במאה ה-13, בצבעי טכניקולור, שמעמם, טירון פאואר, אורסון וולס, ססיל אוברי.

"מהומה ברחובות". סרט עובדתי, ש- צולם, והמתרחש, בניו-ארליאנס אודות רדיפה אחרי רוצח חולה-דבר. הבמאי אליה קאואן על הגובה, ריצ'ארד ויידמארק, פול דוגלאס, ברברה בל גינס, אחרים, מצוינים.

לו כי הוד מעלותיהם טרם הגיעו לכלל החלטה.

לבסוף, אחר דיונים שארכו יותר מ-12 שעות כהונתה מחוז לכתלי הכלל נכונה ממשלת אל-שעב: נוכח המסיבות המירדות הקיימות התפטרה הממשלה. הנשיא מינה מיד ראש ממשלה חדש, חבר המפלגה הריפובליקאית, אשר תפקידו היחיד יהיה לפזר את בית הנבחרים ולקבוע בחירות חדשות. שישקלי הודיע כי עשה את אשר עשה רק כדי למנוע השתלטות רוסית על סוריה.

אולם בינתיים החל מתעורר הקהל הפינגונית תבעו את שחרור הממשלה (שהבטיחה בין השאר חלוקת האחריות הגדולות בין הארסיים) הפסקת התערבות הצבא בחיים המדיניים. שישקלי, שאהב לחשוב על עצמו כשליט עדין הירדני לשלוט מאחורי הקלעים מבלי לעורר כל תשומת לב לעצמו התרגז, החליט כי הגיע הזמן להראות לסורים ולעולם מי אדון בסוריה.

דקירה בגב. הוא הודיע לנשיא המדינה, כי אין לו צורך יותר בשירותו, שלח אותו חזרה לביתו בחומס, הודיע כי בית הנבחרים פוזר וכי תיערכנה בקרוב בחירות חדשות. "הגיע הזמן שהעם יחליט באיזה שלטון הוא רוצה", הוא הכריז.

אם לא הוסיף ואמר איזה שלטון כדאי לסורים לרצות לא היה זה מתוך ענווה. הוא בחר שיטת שכנוע אחרת: הוא מינה את עצמו רשות מוציאה לפועל, קיבל חתם על כל תפקידי הממשלה. הוא חתם על הודעות בשם שר החינוך, קבע סדרי זריעה לשנה החדשה בשם שר החקלאות ובתור שר הבטחון הורה לצבא להשתלט על השתלטות מוחלטת על כל ערי המדינה, לשמור מפני "התקפות אנשים אשר כל פעולותיהם לא היו אלא דקירה בגב העם והצבא".

משפט זה, על דקירה בגב, הושמע לא פעם בימים האחרונים בסוריה. כל אחד נזכר כיצד הגיע שישקלי לשלטון. זכורים גם שני הקולונלים שקדמו לו. השאלה הגדולה עתה היא: מתי יופיע הקולונל הבא, שיחולל את ההפיכה הסורית החמישית?

זכרונות

התפקיד הביא מוות

ברנדוט, בנו של עורך-דין, התגייס כטוראי לגייסות הצי הצרפתי. ב-1789 עלה לדרגת סמל, ב-1792 לדרגת אלוף-משנה, וכעבור שנה נוספת פקד, כגנרל, על דיביוניה.

תוך 13 שנים נוספות הפך איש אימונו של נפוליאון שעשהו נסיך ומינהו, לבסוף, מלך על השבדים, שהצטיין, כבימי כהונתו הצבאיות, ביחס עדין ולבבי לנתיניו, הרבה לעסוק באמנויות.

כעבור 142 שנים נרצח בירושלים אחד מצאצאיו, הנסיך פולקה ברנדוט, שניסה לתווך במלחמת ישראל-ערב ושימונו לירושלים נתפרסם החדוש.

אחר נסיון קצר במלחמת העולם השנייה בו ניסה להשפיע על הנאצים לחדול ממשיאותיותם נתפרסם משך ארבעה חודשי פעולתו באביב וקיץ 1948 במרחב בהם טס בין ישראל, סוריה, לבנון, הירדן ומצרים, בחזרו מדי פעם למטהו באירוס (ובהרחיקו, פעם אחת בלבד, לבגדאד).

למרות שנראה כי כמעט נושא למפרע מהצלחה, קיבל עליו תפקיד מתוחך (אמר לו בן-דודו, גוסטף מלך שבדיה בן ה-90, שמת בינתיים: "תפקיד זה הוא כבוד לך!")

הוא נתאכזב כאחת מאנשי הליגה הערבית העקשים וממשה שרת, שהקסימו אי-שית, אך השתנא עליו בגלל סירובו לקבל את הצעות הפשרה שלו. מתוך אכזבתו זאת תיכן תכנית פשרה שפגעה ביהודים על שלקחה מהם יותר מדי, בעריבים, על שנתנה להם פחות מדי. אולם כאשר הגיעה התכנית לכלל דיון בעצרת א"ם לא היה ברנדוט יותר בחיים. חודש קודם לכן נרצח בסמטה ירושלמית על ידי אנשי מחתרת יהודיים, שאוגדו בחזית המולדת וראו בו סוכן אנגלי.

מעניין לציין את תגובת השבועון הישראלי רוד אליוסוף להופעת הספר. בבית ספר ספרותית ספק מדינית בה סקר השבועון את פעילות ברנדוט במרחב כתוב: "רצח ברנדוט לא היה אלא תחבולה ציונית, כי ברנדוט היה מכור ליהודים ופעילותו היתה חיצונית. אי-לם כאשר נרמז להם כי ייצא מתחוך עוד יותר נוח להם סלקוהו בזיון."

מבעד למסך החול

ככדור במשחק כדורגל סוער עברה השבוע נקודת ההתעניינות מאזור הסואץ לדמשק. בדיוק כאשר החלו הכותרות על מאורעות מצרים ואיראן לתפוס מקום קטן והולך צצה ההפיכה החדשה של אדיב שישקלי, שהחזירה את המרחב למקום נכבד בעמוד הראשון של העיתון.

אולם לא רק הדי הפיכות ויריות הדי הדי במרחב. גם המקומות השקטים יותר זכו לתשומת לב. כאשר נחת אוירנו של טלאל, מלך הירדן, בריאד, בירת ערב הסעודית, חוסל ריב דמים שנמשך זה למעלה משלושים שנה.

עבד אל-עזיז איבן סעוד, לוחם המדבר הענקי, בעל העין האחת צלע לקראת נכדו של המלך חוסיין, התנפל עליו והחל לנשקו בהתרגשות רבה. למעלה מעשרים שנה לפני זה התנפל אותו אבן סעוד על סבו של טלאל ועמו אלפי לוחמים, גירשו מן הארץ אשר שלט בה כמלך.

ביקור זה נראה כנסיין של טלאל לכפר בעיני העולם הערבי על עוונות אביו עבדאללה שאהב את האנגלים יותר על המלך היה למלך ערבי. החגיגה שנערכה לכבודו בארמון אבן סעוד היתה הכפוארת ביותר שערך המלך הזקן (בן 71) ולא פעם נראו המסוכים בקנחים את דמעותיהם.

סוף סוף נעלם צל האיבה שהאפיל על יחסי שתי הארצות השכנות. "מעשה לא אקרא לך אלא בן", אמר איבן סעוד לטלאל. "בית זה הוא ביתך והארץ ארצך. תהיה ברוך בה כל עת שתמצא".

סוריה

שוב שולט שישקלי

משך שנה כמעט, כינו את אדיב אל-שישקלי "הנהג מן המושב האחורי". הש"בוע השישקלי לאחוז בהנהגה הסורית, נטש את מושבו האחורי של רמטכ"ל וע"ב, ברעש גדול ורב, למושב הקדמי של רודן צבאי.

שבועות רצופים היתה סוריה נתונה במשבר ממשלתי חריף. מדינאי אחר מדינאי נקרא עלידי הנשיא האשם אלא-טאסי לכוון ממשלה ובתמידות חדגונית נכשל במאמציו. בכל מקרה היתה אבן נגף רצינית, שאין להזיזה: רצונו העז של אדיב אל-שישקלי לכל ימסר הפיקוד על הצבא והמשטרה לידו איש אחר מאשר ליריו הוא או לירי איש אמונו.

מפלגת אל-שעב (העם), מפלגת הרוב בבית הנבחרים הסורי סירבה להביע אי-מון בכל ממשלה אם אין שר הפנים שלה גם אחראי על המשטרה ושר ההגנה האזרחי אחראי על הצבא. ובאין תמיכה של אל-שעב לא יכלה שום ממשלה להתקיים. מדינאים שונים ניסו להפשיט את רות אולם ללא כל הצלחה: אל-שעב לא הסכים לעולם להשתלטות המוחלטת של שישקלי על הצבא והמשטרה ואילו שישקלי לא חלם לוותר על אף חלקיק משלטונו.

לבסוף נאלץ הנשיא לעשות את הצעד התחוקתי היחיד שנשאר לו: הוא הזמין את ד"ר מערופ דאואליבי, ממנהיגי אל-שעב להקים ממשלה. סוף סוף, נאנחה העתונות המרחבית, חוסל המשבר הממלכתי הסורי.

אולם עתונים אלה ומדינאים רבים יחד עמם שגו טעות גדולה: הם לא לקחו בחשבון את אדיב אל-שישקלי, הקולונל שהגיע לשלטון עלידי מהפכה ואשר רצ"יו הותיר על השלטון לא קסם לו כלל. טרם הספיקו חברי הממשלה החדשה לחתום את כרסותיהם המרופדות התדפקו על דלתות בתיהם משמרות חיילים מוריינים בתחמקלעים ונעורים מגפיעור שביקשו באדיבות ללוותם לבית הסוהר המרכזי בדמשק, לפי פקודות הרמטכ"ל. אך בואת לא פתר שישקלי את בעיית הניו. הממשלה הורכבה באורח חוקי, וכי תה לאימון בית הנבחרים וכל עוד לא התפטרה נשארה בעלת סמכויות מלאות. אמילו בשבתו בתא מסורג לא איבד שר המשפטים את תוארו כפי הסוהרים.

ממפקדת הצבא יצא שליח נושא אולטימטום משישקלי לדאואליבי היושב בבית הסוהר: אם לא יתפטר תוך 24 שעות יאלץ שישקלי לנקוט בצעדים דרסטיים. דאואליבי כינס את ממשלתו בתא גדול ומשך שעות ארוכות דנו בשאלת התפטרותו. מדי פעם היה מופיע שליח מטעם הרמטכ"ל ושואל לתשובה והשומרים ענו

המפלגה.

אין כמעט רחוב בטהראן אשר על קירותיו לא מתנוססים סיסמאות וכרוזים מלהי"ב. מדי יום מופיעים שלטים חדשים, תחילה בראש תהלוכות המוניות ואחר כך מופצים ברחובות ומדבקים על הקיר רות. אחד הכרוזים היחידים (מימין) שזכה להערכה רבה בטהראן מראה סנק נהוג בידי מפלגת ענוה דגל בריטי הדורס תחתיו גופה של איראן, בדמות נערה תמימה. להנהגה סנק יש גם חבר הדוקר למוות איי ראוי תמים בכידונו.

כרוז זה הופץ על ידי החזית הלאומית של מוסאדק העומדת במצב קשה בגלל פשיטת הרגל הכלכלית המאמת על איי ראן. על ידי כרוזים אלה רוצה מוסאדק להזכיר לתמוני איראן מיהו מצילם האמיתי ומאיה מצב איום הצילם. גלי מוסאדק יחזרו האנגלים ו"מכרז הכרוז."

"ולולא הנהגתי את ה"אומה בימיה הקשיים" ביותר לא היינו מעולם משתחררים מדכאון ה"דיום."

התוספת האחרונה. מרי, עמוס, אלון וגליה בן-גוריון בביתם לאחר ברית המילה

פרם בינזאומי. אפרים אילן, אחד ממנהלי קיידרפרייזר בישראל שחזר לא מכבר מתערוכת אוטומובילים בינלאומית שנערכה בפאריס ואשר בה זכתה מכונית קיידרפרייזר לפרס. לידו: אחת ממזכירות החברה במשרד התערוכה, שהובאה במיוחד מאירלנד.

מצביאים ומדינאים

קול הסטודנט, בטאון תלמידי התכניון, הגיב על עזירת **יגאל אלון** מלונדון לאוקספורד (העולם הזה 734), העיר כי את מקצוע הכל-כלה אפשר ללמוד גם בירושלים, עשה את החשבון כי לימודיו של מפקד הפלמ"ח ותש"ע סטודנטים ישראלים נוספים בחוץ-לארץ עולה לאוצר המדינה לפחות 7000 לירות שטרלינג לשנה, סכום שבו אפשר היה לספק מכשירי כתיבה וספרי לימוד לכל לומדי התכניון משך שנת לימודים אחת. בינתיים נחל **יגאל אלון** כשלון ספרותי, שלא ב-אשמתו: תולדות הפלמ"ח שנכתבו על-ידי ועמדו להופיע כספר ביוצאות הקיבוץ המאוחד לא הודפסו כיוון שביט הדפוס הפסיק את עבודתו. מקום בית הדפוס: עין-הסוק. עתונאים אמריקאים, שמתפקידם לכסות את פעולות האו"ם בניו-יורק ושהתרכזו עתה במאריס, הפיצו את שם הלואי שנתנו לשר החוץ הישראלי, **משה שרת**, בשם מנהגו לברר אל העתונאים כדבר מורה אל תלמידיו: "הקורפוראל הקטן".

כשנכנס שרת החוץ הישראלי למשרד הדין אר המיוחד שאו"ם התקין בארמון שאיו, מקום כינוסו הפריסאי, נדהם כשראה ממולו חבר הכנסת הראשונה, שלא אהדו במיוחד מימיו: **נתן ירון-מור**, מפקד לח"י לשעבר, הנמצא בדרכו למסקיו. אך טרם נטשו את משרד הדואר, בהפסיקו את כתיבת מכ-תבו שהחל בה, הספיק לשמוע את הכחשת ילד-מור לעתונאי סקרן: הוא לא התכוון לבקר באנגליה, לא נזקק, משום כך, לעזרתו של קצין משטרה בריטי לשעבר לשם קבלת אשרת עור.

ד"ר סימה ניסן, רופאה הנשואה ל-**ד"ר אברהם ניסן**, רופא שהפך ציר ישראל בארצות סקנדינביה, לא הסתפקה בפעולותיה החברתיות כאשת ציר, התקשרה עם בית-חולים אחד בשטוקהולם, בירת שוודיה, אחרי שתינתה את צערה לפני המלכה השבדית, וזכתה להתמנות לעוזרת של מומי חה למחלות עור.

אחר שנתגלתה חובבותו של הציר הבריטי החדש, **סיר פרנסיס אוונס**: איסוף אי-תות הצטיינות צבאיים, נתבררה גם חובבות האיסוף של רעייתו: כליחריסטינה. שעה שילקוט הפרסומים של ממשלת ישראל הודיע כי עורך-הדין שמספרו ב-פנקס עורכי-הדין הוא 411 רשמו הוא **פנ-הם רוזן** הורשה לשמש עורך-דין בבתי המשפט האזרחיים בשנת 1951 ישב **מנחם (המרד) ביגין** והכין עצמו לבחינת עורכי הדין הממשלתיים. הקלתו האחת: כלוחם מחתרת לשעבר (שזכויותיו הוכרו בחוק השירות הצבאי) אין עליו להיות שליית עורך-דין (סטאודר) אלא שנה אחת בלבד (במקום שנתיים).

סקירה סובייטית על חיי המתחרת של **יוסף סטלין** בימי הצאר הוכיחה כי המספר 13 הוא בר-מזל: סטלין הצליח לברוח 13 פעמים מאסרו, היה בעל 13 כינויים סתר. הוכחה נוספת, לא-מחתרתית: סטלין נולד בשעה 13 (אחת אחרי-הצהרים).

מוסיקאים ומשוררים

בין הפרטים האישיים הרבים שפורסמו עם הגיעו של הפסנתרן-הגאון **ארטור ריכטשטיין** (העולם הזה 735) ארצה בלט אחד: למרות שהיה נשוי-אהבכו של איגוד מועדוני הרוקס בעולם, נכשל אף הוא, נלכד ברשת הנשית, התוצאה: ארבעה בנים. שבו אחרי **שרישאד אינגו** הכיר אה **יהודית שימדהואר**, בת ה-21, אחרי

תו של מגנן קלרינט בתזמורת הפילהרמונית ובתו של **מגנן קלרינט** בתזמורת צבאית, שהגיעה לפני שנתיים וחצי מטיינסין הסיני, התארס עמה וקבע את תאריך הנישואין לאחר חדישים. "רצתי אחריה שלושה שבועות", הוזה אינגר. אחרי-כך הלך עם ארוסתו למשרד הגיוס כדי לשחרר אותה מצו הגיוס שניתן לה לשבוע הבא. אמר אינגר, שהביע את שאיפתו לשאת נערה ישראלית עם בואו ארצה (העולם הזה 730): "חכיתי לזה 35 שנה!"

בינתיים הודיע האימפרסריו של אינגר, **משה וואלין**, כי מייד אחר שיתפנה מגוריו יביא ארצה זמר ידוע אחר: **פראנק סינטרה**, אך הצטער כי לא עלה בידי להבטיח את הבאתה של רעייתו החדשה, **אווה גרדנר**, שהביעה, מייד לאחר נישואיה לסינטרה את רצונה ללדת ילדים מספר.

בשבת בחולילתו הרמתינית הסביר המ-**שורר זלמן** (לוחות גנוזים) **שניאור** מדוע לא השתקע בארץ-ישראל, שעה שביקר בה ב-1925. הסיבה: לא נמצא עתון שהיה יכול להבטיח הכנסה חודשית של עשר לירות למ-

האהבה לשמה ניצחה

(הגוף הגאוגי 138 ע') — אביגדור המאירי — הוצאת עין 300 פר'. הפרופסור מרטין מולדי היה מקובל מאד על הסטודנטים שלו. הוא הטיף ליחסי מין חופשיים, לא העריך יופי, הסביר כי העיקר באשה היא האינטליגנציה, ניבא לתקופת השחרור בה תוכרח כל בחורה חשוקה להת-מסר לחושקה.

אך מזכירתו, מירה גלאן, ניסתה לאבד את עצמה לדעת, כי נראה לה שהפרופסור בחל בה לא בהתאם לטענתו מפני שהיא אינה אינטליגנטית במידה מספקת (היא היתה ידועה בעיירת האוניברסיטה כפסיקחת ובעלת כשרונות), אלא בגלל כעורה המבהיל (ביחוד: אפה הבלוט).

ידידי הפרופסור ומפקד המשטרה המחוזי החליטו לשים קץ להטפות הפרופסור ולהשי-תוללות שני המחנות היריבים שהוקמו על ידו, ומלאו את הרחובות בהפגנותיהם ובצו-רותיהם ("בוז לשכנות!"), "תחי האהבה!", הלאה הבשר!", יחי הירח שלאורו מתנים אהבה!".

יהודית שימדהואר ורישאד אינגר
35 שנה ואחר כך רוצה

הפתרון: ניתוח פלאסטי בפניה של מירה, שהופיעה כמועמדת לבחירת מלכת יופי; הפרופסור שכח את התורות שלו, נסה לנשק את מלכת היופי שהוצגה לו (בגלל שינוי האף), ניסה לחבקה וכיוצא באלה. שוב לא דיבר על אינטליגנציה, התעכב יותר על "ה-עניים הללו (נשיקה)", "האף המתוק הזה! (נושק על אפה) זוהי מתיקות גאוגית! (שוב נשיקה)".

לבסוף נכנעה המלכה, הפרופסור אימצה אל לבו והזוג התחבק בנשיקה ארוכה נוכח מחיאות כפיים מהחוזי מידי דידו של הפרופסור ומפקד המשטרה שהזימו בכך את תור-רותיו. האהבה לשמה ניצחה.

כלבים גוועים בצמא הגוף הגאוגי אינו אלא אחד מקובץ 16 סיפורי של אביגדור (השגוען הגדול), קצין צבא אוסטרי שהפך מסגן דברי הכנסת ומספר עברי בעל

יכולת רבה. כאשר מנחם פיירשטיין נולד בעיירה הונ-גרית לפני 61 שנה, הצטיין בלימודיו בחדר (תמורתם זכה בסוס-גמד וכלב גועי מסבון), לא ידע איש כי תוך עשרים שנה יכלה למעלה משנתיים בשבי הרוסי, ממנו יעלה לארץ-ישראל, בו יחליף את שמו לאביגדור המאירי, יכתוב יומן מלחמה מזועזע, השגוען הגדול, יפרסם מאות מאמרים (לדייק: יותר מאלף), יצטיין בשיריו, יערוך את הוצאת הרומן העברי.

מלבד כל הדברים האלה שנתקיימו הצליח גם המספר, הנד בין ירושלים (הכנסת) לרמת-גן (המעוף) לרקום בששה עשר סיפוריו מטוה סמיך ורב גווי של מציאות האדם.

הסיפור הפותח את הספר, חוסטי, מתאר את סיבת מיתתו של הנכבד הבוכרי, רבי בכור באזליבויף, על רקע מחסור מים בירושלים השחונה, התאכזרות הנובעת מצמא, תי-המסטינים ולהטיסם, כלבים גוועים בצמא, תי-נוקות מייללים ואגדה משפחתית החוזרת על עצמה והממלאת תקוות המון צמאי המים המחפך את בזאליבויף (שרצה למכור את מי-מיו במחיר מופקע), "צלול העופרת במים אדירים!"

השפט הוא בעל רקע פסיכולוגי, אשה התובעת מבעלה לגדל שפם ארוך, שעיר וגי-תן למשיכה, ואינה מרשה לגלחו כיוון שגם החייל הרוסי שדאג להקנת תינוקה (על חלב נשים גרמניות) במחנה הריכוז בו היתה כלואה, היה בעל שפם דומה.

הנהג מספר על בעל מוגית שאינו רוצה לחוש לעזרת בית העולה באש אך הנוכח, במאוחר, כי ביתו שלו הוא הנשרף.

רקע של צרעת. עדיין כותב המאירי, כמאז, סיפורים מרתקים, מטילי אימה כהמני-ה'ג. תיאור דיוקנו של היטלר (כנראה) ורעו הטוב, רקום על רקע של צרעת, עגבת, טמ, עינויים וחביקת רגלים מלווה בכייה חרישית.

אך גם סיפורים טרקליניים יותר כביכול, כבסוד צאליס, סיפור אהבותיהם של צעירים רמתגניים תמימים, נמצאים באמתחתו של המאירי המתאר את הרוגז המדומה של נער (הידוע כדון זיאן) ונערה, צעירים הנפגשים לראשונה, ההופך מהר למדי, אהבה עזה ה-מסתיימת בדגדוג חיבה באפה של הנערה בעז-רת ענף עץ כרות שמילא תפקיד של גורם כעס בתחילת המפגש.

אולם המאירי, שנתן לספרי שיריו שמות כהמוקד הרג, אינו מצטיין בשמות מוצלחים בלבד, בין סיפוריו האחרונים, שכל אחד מהם שונה מהשני לחלוטין כדי כך שלעתים נדמה כאילו 16 מספרים כתבו את הקובץ ולא סופר אחד, בולט ללא ספק בובה, שהיא נערה תימניה ("כשהיתה עוברת ברחוב בתל-אביב, הואסה כל התנועה שלא מדעת לרגע ארוך") חביבה אמה האלמנה, הכובסת למחיי-תה. בובה-עדנה התנדבה להגונה, נפלה ברא-שית המלחמה. האם, שאינה יודעת קרוא וכתוב, לא הבינה את בשורת האבל של שר-הבטחון, חשבה שבובה עדיין בחיים. אנשי סביבתה קיימו את האשלייה בעזרת דוגמניות-חרס בחנות בגדים הדומה לבובה, שהאם יכולה לבקרה כל היום, אך חלון הראווה חצץ ביניהם כי כך ציוותה-המולדת, אפטרופסה-אוהבה של בובה.

לבסוף בייםו בעלי החנות חתונה בין הדוג-מנית בובה-עדנה לנסיך (היעוד לדעת האם לבובה מימים ימימה), עשו את הכובסת החולנית מאושרת, אפשרו לה להשמיץ "אמן, אמן! מול טוב! מוסיקה!". אחר צחוק פרוע-מאושר, התמוטטה אמה של בובה והל-כה אל מקום בתה.

קומפח חפוזים

אינצידנט עם הגלבוע

חיילי צה"ל ובדואים ברדיפה אחר מסתנן בין חולות הנגב

השעה מוקדמת בבוקר. הור קיף ליד בית המושל הצבאי ברחוב הראשי בבאר-שבע עמד על משמרתו, הציץ בשערון ופיהק. מ' מולו עמדו כמה בדואים וביניהם אחד ש' נראה מכובד ביותר, שייך או ראש שבט גדול, וחיוכו למושל ולעוזריו. אחר ש' תיים של צפייה נפגש סרן, נציג המושל, עם השייך אחמד ואנשיו, שהודיעו כי הלילה הופיע מסתנן מזויין ברובה בא' הליהם ושילד את הבדואים למעשים רעים.

הסרן הצטער על שחיכו לו שעתים, ציוה לנקוט בפעולה מיידית. מלבד שלושה חיילים עלו גם מספר בדואים מזויינים על קו' מנדקאר צבאי, כדי לפתוח ברדיפה אחר המסתנן שאיים, נוסף לכל, להרוג את השייך אחמד. אחד הבדואים, חמוש ר' בה וחגור מלאי כדורים צפה בהתמדה מתוך הקומנדקאר הדוהר, כדי לגלות את עקבותיו של המסתנן בין ענני החול שהמכונת העלתה.

מזרחה לבאר-שבע פוזרים מאות אהלי בדואים שחורים, המחולקים לקבוצות משפחה קטנות. בין גבעות ושדות, שהניבו זיפי יבול ראשונים שלאחורי היורה, שכמ' עט ואינם מתגלים מעל פני הקרקע, דה' רה המכונת שהגיעה למקום בו נראה המסתנן לאחרונה, אך ממנו נעלם וכפי שהודיע, בריצה, אחד הבדואים, ברח עם אור הבוקר לגבול הירדן, בואכה חב' רון. השייך שכנע את הסרן להמשיך ברדיפה, בכל זאת.

הם עצרו ליד קבוצת אוה' לים קטנה ושמעו כי לא נר' אה איש בסביבה. בשדה מר' חק יותר רעו כמה גמלים תחת השגח' תם של נערה ושני ילדים קטנים שעמ' דו ורעדו מפחד למראה מכונת צבאית. משגילו את הבדואים ואת השייך של' הב, נרגעו, אך גם הם לא ראו אדם. המ' כונית המשיכה לדהור בין גבעות החול. הבדואים השתעממו והתחממו חליפות, לבסוף החליטו על מוצא, החלו טוענים את רוביהם.

נער צעיר ראה את המסת' נן נושא הרובה לפני זמן מה. הוא לא זכר את השעה המ' דוייקת. אך אבר'עלי, בן הששים, אחד משומרי ראשו של השייך, גשש ידוע ובעל ראייה חדה להפליא, שוב לא הק' שיב לנער, הוא גילה, במרחק כמה קי' לומטרים דמות הולכת מזרחה. המכונת דהרה קדימה כשרובי נוסעיה כונו. הד' מות המרוחקת התקרבה, הפכה בהירה יותר, נעצרה. במרחק כמה מאות מט' רים עמדה גם המכונת.

הבדואים והחיילים קצצו מהמכונת, הסתערו לעבר ה' דמות שקפאה תחתיה בתמ' הון. הדמות הודההה כאברהים אבו ניט' פה, נציג המושל, נושא תיק העור המ' כיל את הניירות הממשלתיים שהוא מח' לק בין אהלי הבדואים. הרדיפה אחרי ה' מסתנן נכשלה. שייך אחמד הזמין את ה' סרן ואת חייליו, כפיצוי, לארוחת צה' רים. אולם בפיו גם פיצוי נוסף: "אין דבר, הוא עוד יחזור, ואז נתפוש אותו!"

